
MILESCIANA

**BIBLIOTECA JUDEȚEANĂ “NICOLAE MILESCU SPĂȚARUL”
VASLUI**

MILESCIANA

REVISTĂ DE PROMOVARE A CULTURII VASLUIENE

Nr. 3
Vaslui, 2006

COLEGIUL DE REDACȚIE:

Redactor șef: prof. Elena Poamă

Redactor șef adj.: Andriana Bojian

Tehnoredactare: Luminița Șerban, Ionuț Tudor

Coperta: Ionuț Tudor

Culegere computerizată: Andriana Bojian

Editat și tipărit la Biblioteca Județeană
“Nicolae Milescu Spătarul” Vaslui

LA MULȚI ANI DOMNULE TEODOR PRACSIU

S-a făcut condeiuł brici...

Turnuri blonde stau pe mal,
 Emblematic simboluri,
 Oedipi, Hamleți trec spectral,
 Dând să-și iasă-ncet din roluri.
 Ora e în ceas cu arc,
 Rar ia chipul de aripă,

Plânge-n cer Ioana d'Arc
 Rodu-n ploii când și-l risipă.
 Asfințitul nu-i aici,
 Culmea văzului nechează,
 S-a făcut condeiuł brici
 Iar cerneala, ziuă trează,
 Umblă cerbii pe colnici...

Ion Gheorghe Pricop

UN CAVALER AL UMORULUI

Dacă peste Teodor Pracsiu anii nu par să-și fi pus amprenta, e și fiindcă aparține unei structuri antropologice fericite: un **apolinic** la care civilitatea și rațiunea constituie un mod de existență diurn, de o perfectă urbanitate. Să nu credeți că Teodor Pracsiu nu poartă o mască. Ba forța personalității sale, care degajă farmec și lumină, sporește tocmai prin mirajul a ceea ce se ascunde dincolo de energia spirituală inepuizabilă. Energia aceasta este a unui **dionisiac** care nu se lasă bântuit de angoase, ci se menține în zona **activă** a forțelor interioare, într-un sens nitzschean al cuvântului. Altfel spus, își refuză a deveni un om al resentimentului, al conștiinței încărcate, al fantasmelor de tot felul care îl răvășesc pe omul modern. Maska lui poartă o luminozitate a transparențelor care țin de **sărbătoarea ființei**. Sunt dintre cei care se simt în armonie cu lumea în preajma persoanei lui Teodor Pracsiu. Adică mă simt în **aura prieteniei**, cel mai nobil sentiment omenesc, și asta cred că mai mult din pricina lui decât din a mea, care sunt un taciturn, prizonier, adesea, al forțelor negative. De aceea, o întâlnire cu Teodor Pracsiu este întotdeauna o **bucurie**. Nu

cred că asta mi se-ntâmplă numai mie. Acest prea-plin al vieții îl face și generos, în mod spontan, pe stradă, bunăoară, unde întâlnești o mare diversitate a faunei urbane.

După Nietzsche, semnele omului care și-a învins forțele reactiv-negative sunt **râsul, jocul, și dansul**. Primul dintre aceste trei semne stă pe masca pe care o poartă Teodor Pracsiu. El știe să râdă în chip firesc, cu o bucurie contaminantă și benefică. Râsul nerăutăcios, îndreptat, adică, și spre sine, fiindcă vine din cea mai afundă interioritate, pare a fi și cea mai "democratică" manifestare a omului social. Râsul pur, al omeniei depline, este **umorul**. La Teodor Pracsiu, se manifestă în cel mai autentic spirit popular, căci se asociază cu o irepresibilă plăcere a **oralității**. El e un cazeur de zile mari, un "Păcală" rafinat, trecut prin înalta cultură. Nu este doar un orator de clasă, ci și un spunător de "bancuri" care nu sunt altceva decât snoavele tradiționale în hainele spiritului urban contemporan.

Teatralitatea spunerii l-a apropiat de teatrul propriu-zis. Teodor Pracsiu a devenit, de timpuriu, unul dintre cei mai probi și mai

talentați critici de teatru din provincie, fără să fie nici o clipă **provincial**. Situația aceasta este remarcabil ilustrată de întâlnirea lui cu Valentin Silvestru. Prețuirea reciprocă dintre cei doi oglindește sinteza dintre Centru și Margine. Valentin Silvestru, dincolo de vocația sa de critic dramatic de primă mână, a fost un **vorbitor** fără cusur, într-o limbă română atingând puritatea ideală a limbii standard. Paradoxal, discipolul din provincie, deși n-atinge rafinamentul și concentrarea metronomică a maestrului, mi se pare mai viu, mai spontan și mai omenesc.

Dar Teodor Pracsu mânuiește finețurile limbii române și în zona speciilor **lapidare** precum **epigrama, aforismul, panseul** sau **definiția umoristică** de "dicționar". Dacă Vasluiul a moștenit ceva din geniul satiric al lui Constantin Tănase, faptul se manifestă nu doar prin organizarea de acum celebrului festival de umor, ci și prin permanetizarea culturală a spiritului umoristic în activitatea cenaclului epigramiștilor vasluieni al cărui principal mentor este Teodor Pracsu. Publicarea mai multor antologii de epigrame la Vaslui este o consecință și a acestui "mentorat". Teodor Pracsu însuși a intrat în circuitul național al respectivului gen de literatură, fiind prezent în antologii de epigrame și de aforisme de interes național, cum sunt cele semnate de cunoscutul scriitor satiric Efim Tarlapan. Scriitorul basarabean, stabilit de mai mulți ani la Cluj-Napoca, a realizat în 2005, la Editura Dacia din localitate, o premieră națională publicând **O antologie cronologică a aforismului românesc de pretutindeni**. Teodor Pracsu își găsește locul în această "istorie" vie a aforismului românesc. Efim Tarlapan îi caracterizează "panseurile" ca fiind, adesea, "calambururi scăpărătoare". Într-adevăr, se remarcă plăcerea jocului logistic capabil să prindă situații comice într-un umor de bună calitate. Iată un exemplu: "Dintre două rele a ales-o ...pe cea mai tânără" (**Op. cit.**, p.183). Un efect scos din anatomia **amator/profesionist**: "Era amator de profesioniste". Din proaspăta antologie **Corecții de zâmbete** (Editura PIM, Iași, 2006) rețin: "Învingătorul ia totul. Învinsul ia restul"; "Cei

doi s-au bătut ca chiorii. Instanța a stabilit că erau miopi"; "Rezultatul a fost nul. Ca și aportul jucătorilor"; "Și-a amânat moartea cu o săptămână ca să-și mai bată o dată nevasta"; "A cheltuit mulți dolari ca să-și promoveze filosofia de doi lei"; "Locuia la țară, dar avea moravuri suburbane"; "A recurs la soluția **capitală**: s-a mutat la București". (Op. cit., p 95-96). Câteva definiții: "**amant** – prestator de servicii la negru"; "**a ciripi** – a cânta la organe"; "**baron** – cireși cu blazon"; "**calic** – bogat cu duhul"; "**cocaină** – asta să i-o spui lui Mutu!"; "**doagă** – element lipsă din ambalajul creierului" etc. (Ibidem, p.92).

Deși se consideră un epigramist amator (comparativ cu Ioan Toderașcu sau Constantin Manea), capacitatea de "improvizație" a uneia dintre cele mai dificile specii satirice (de formă fixă) îi este pururi la îndemână lui Teodor Pracsu. Efim Tarlapan îi reține patru epigrame în riguroasa selecție **Marea antologie a epigramei românești** (Editura Prut Internațional, Chișinău, 2005). Dintre acestea, voi reproduce două: **Unui sculptor**: "– Maestre, vă întreb solemn,/ pe un ton urban și ca o rugă:/ Cum de – ați cioplit din acest lemn/ Așa grozavă...buturugă?!". **Certitudine**: "Am cunoscut și eu o damă/ Și despre ea să scriu îmi vine,/ Dar nu-i nevoie de reclamă,/ Că ea se vinde foarte bine!" (Op. cit., p.340). din mai vechea **Plecat-am nouă din Vaslui...** (1999), rețin câteva "dedicații". Lui **Ion Țiriac**: "Țiriac este vedeta,/ Și ca dânsul nu-i nici unul:/ Pe teren dă cu racheta,/ În afaceri dă ...cu "tunul". **Constantin Clisu – "Vine moșul pe cărare"**: "Se întreabă mic și mare,/ Anonimi și inși notorii:/ De ce vine moșul oare?/ Să adoarmă cititorii!". **Cornel Ungureanu – "La umbra cărților în floare"**: "Dând titlul – cu sugestii rare -/ Avu un har prevestitor:/ La umbra cărții sale-n floare/ dorm...sutele de cititori".

Sunt, cred, suficiente argumente de a prețui în Teodor Pracsu nu doar exemplaritatea publicistului, a istoricului și criticului dramatic, dublat de un avizat critic literar, ci verva comico-satirică ce ne dă dreptul să-l numim **un cavalier al umorului**.

THEODOR CODREANU

Teodor Pracsiu - vocația frumoasei dăruiri

Vorbesc, aici, despre semințe, cele ușoare, fără miez și purtate de vânt de colo-colo, semne ale nerodirii, dând iama prin văzduh cu aer de păsări, dar care, într-o bună zi, se prăbușesc în țărână și putrezesc, și vorbesc despre **celelalte** semințe, **ad glebae**, grele, pline de miez, pe care același vânt nu le poate umfla și duce, vine ploaia și, încet, s-ascund sub țărână, încolțesc, cresc și se înmulțesc.

Vreau, de fapt, să povestesc despre **Teodor Pracsiu**, contemporanul și conjudețeanul nostru, ajuns la respectabila vârstă de 60 de ani, dar care mai ieri, parcă tânăr fiind, a poposit de aiurea și s-a împotmolit în pământul clisos al Moldovei, undeva, pe un mal de Prut, la **Fălci**, unde a început să rodească **educație și învățământ**.

Este clipa când destinul a făcut ca viețile noastre să se intersecteze discret, fiindcă redactorul-șef al **Vremii noi**, cotidianul județean de pe vremea aceea, ne căuta pe amândoi spre a ne da **slujbe** la ziar. Rațiuni care au ținut de patriotismul local m-au determinat ca eu să refuz, dar nu același lucru s-a petrecut cu Pracsiu, care, după o experiență relativ scurtă la școala din Fălciu, se mută la Vaslui.

Să reținem că, în anii '70, pe când se petreceau aceste fapte, Vasluiul era dacă nu o comună mai dezvoltată, un târgușor aproape prăpădit, în care oficialitățile, proaspăt întronate de regimul totalitar, făceau eforturi de a-i da față de urbe modernă. Încât, un spirit efervescent ca cel al lui Teodor Pracsiu avea, cu asupră de măsură, unde se manifesta.

Arar ne întâlneam în paginile ziarului, eu cu câte o poezioară, el cu pertinente cronici pe diferite teme, dar, mai ales, pe cele care vizau cultura. Ca director de cămin cultural ce eram, desigur că i le urmăream. Din capul locului, i-am remarcat stilul: sagace, tăios, precis, la obiect. O proprietate semantică debordantă, cu

ușoare aplecări spre umor și sarcasm.

Organizarea unor concursuri și întâlniri artistice, pe plan județean, în care Domnul Pracsiu apărea de-acum ca membru al juriilor, ne-a prilejuit ocazia să ne cunoaștem **față către față**. Nu mai știu ce-am discutat, ce ne-am mărturisit unul altuia atunci, cert este că relația noastră spirituală a început să lucreze în ascuns, ca să ne trezim, peste ani, și ani, colaborând în reviste și culegeri literare, să ne citim, să ne acceptăm și să ne apreciem reciproc.

Între timp, Pracsiu Teodor devine un publicist profesionist, cronicarul dramatic al Teatrului din Bârlad, autor al mai multor lucrări despre teatru, dar și ziaristul celor mai importante evenimente socio-culturale ce se petreceau în județ.

Ce am apreciat de la bun început în scrisul său, a fost talentul, dexteritatea cu care a știut să abordeze frontal esența problemelor dezbătute, căderea în picaj, și nu în volute, către real, chiar dacă trăiam în plin comunism.

Apreciam strădania publicistului de a nu părtini, de a nu deveni partizanul unuia sau altuia, de a nu **fura** din adevăr, sau de a modifica **cântarul** adevărului, cum, plastic, se exprima Th. Codreanu în ultima sa lucrare **Transmodernismul**, de a rămâne, cu ostentație, în sfera obiectivității.

Am trăit revoluția decembristă, după care vremurile s-au schimbat simțitor în a putea să te exprimi publicistic. Teodor Pracsiu devine animatorul unei reviste a cadrelor didactice din județ, întru totul onorabilă, **Ethos**, care, din păcate, a trebuit să dispară, bănuiesc, pe motive

de ordin pecuniar, precum și al **Jurnalului de Vaslui**, periodicul anilor '94 - '97, de care mă leagă frumoase amintiri de colaborare.

Redutabil profesor al unuia din liceele orașului Vaslui, Teodor Pracsiu este promovat ca director al Casei Corpului Didactic,

apoi ca inspector școlar, în vreme ce eu acced ierarhic până la postul de director coordonator. Ne vedem mai des, schimbăm opinii, idei.

Dar cea mai grozavă întâlnire pe care mi-o dă Precsiu are loc în paginile revistei **Tribuna învățământului**, unde reușesc și eu să public câteva materiale, și unde Domnia Sa se impune, astfel că, începând din 1999, rubrica intitulată **Reflexe** pe care o semnează, devine una dintre cele mai citite în ditamai periodicul central al școlii românești. Asupra acestui semnificativ aspect al muncii lui Teodor Pracsii aș vrea să insist în continuare.

M-a frapat, din capul locului, unitatea noastră comună de idei, deși, structural, păream înși diferiți. Gândeam aproape în aceeași termeni probleme ale învățământului și educației. Dar parcă el o făcea mai bine în scris decât mine. Eu mă risipeam deseori în metaforă, el tăia sec, lovea direct în nodul gordian. I-am savurat articolele publicate, de-a lungul anilor, în rubrica **Reflexe**, din care n-am pierdut decât acele materiale existente în numere pe care poșta a omis să mi le aducă.

Pot spune, fără teama de a greși, că, astăzi, Teodor Pracsii a deveni unul din analiștii cei mai competenți, din câți se cunosc, în presa școlară. Articolele domniei sale se citesc cu mare interes și plăcere, a urmări problematica lor diversă este adevărată inițiere spirituală și-ncerc, aici, să demontez câte ceva din ontica meseriei sale de articlier pe tema spinoaselor probleme ale învățământului românesc în tranziție.

În primul rând, impresionează diversitatea subiectelor. Paleta lor variază de la simpla notare și evaluare, de la starea localurilor de școală, a organizării colectivelor de elevi sau încadrarea unităților cu personal de predare, trecând prin concursurile naționale și olimpiade, prin starea manualelor școlare încorsetate de alternativitatea lor, prin condiția socială și morală a cadrului didactic, și ajungând la lucruri mai complicate, mai de perspectivă, ușor cutezătoare și vizionare, cum ar fi predarea ideală a literaturii în școli, și mai ales în licee, eliminarea formalismului, a birocrăției și a corupției din învățământ, condiția decentă, materială și spirituală a omului de la catedră, revistele școlare și teatrul pentru elevi, imixtiuni ale parlamentarismului și politicului în

viața școlii, absolvenții și piața românească a muncii, olimpicii noștri și exodul în străinătate, probleme de manageriat școlar, funcție și competență, **fetișuri** ce pândesc în proiectarea didactică, sisteme inadecvate de finanțare, conturând **păstos** și **tușat** toate acele elemente care dau imaginea unei școli românești potopită de avalanșa reformistă a tranziției, școală prestigioasă în plan european cândva, dar care își pierde valorile tradiționale și devine ușor-ușor o **frumoasă fără fond**.

Mai important decât diversitatea temelor, mi se pare **modul** de abordare al lor. Publicistul Pracsii, când face presă școlară, nu se joacă de-a postmodernismele, ci se așează strașnic pe subiecte, lovește direct la țintă, ca un spadasin versat și campion, fără teamă c-ar supăra pe cineva, fără menajamente și prejudecăți, străduindu-se mereu să dirijeze discursul din curtea adevărului. Nu rareori, chiar oameni ai școlii fiind, și conștienți de multele neajunsuri ale sistemului educativ în care trăim, citind articolele lui Teodor Pracsii despre școală, dobândim, în sfârșit, corecturile de percepție de care aveam nevoie, ne simțim părtași la o lucrare care, prin forța factorilor obiectivi și subiectivi, de multe ori se abate de la normalitate.

Preopinientul scrie, de pildă, că "Nu ne dăm în vânt după scenariile apocaliptice, dar nu putem să nu observăm că o glaciațiune a analfabetismului cronic și a semi-analfabetismului s-ar abate asupra țării noastre în următoarele decenii. În structura actuală, cu exigențele actuale, societatea românească înregistrează anual mii de repetenți, care se adaugă la cifra importantă a celor ce au abandonat școala și îngroașă rândurile analfabeților fără frontieră și ale semi-analfabeților cu diplome, mai mari sau mai mici, beneficiari ai formelor fără fonduri".

Teodor Pracsii descoperă, ca om de presă, în care, de altfel, are mare încredere, modalitatea de a te face credibil în ceea ce **spui** și **scrii**. Preocuparea lui permanentă este alegerea **locului**, **altitudinii** și **unghiului** necesare dreptei **vederi** și **observări**. Ei bine, autorul **reflexiilor** n-o face nici ca inspector școlar, nici ca membru al vreunui partid, nici ca simpatizant al ministerului, nici ca profesor ideal de

literatură. Publicistul devine un punct apăsător exact acolo unde se intersectează liniile care semnaleză direcțiile de manifestare a factorilor, tendințelor și evenimentelor din sistem. Și acest **topos** deontologic nu poate fi decât locul unde frează **simțul măsurii**, al **realității**, **decenta** și **bunul simț**. Scriitorul este un adversar al fandărilor executate în învățământ de dragul **esteticului**, al salturilor spectaculoase peste cal, al experimentelor și exagerărilor de tot felul și militează pentru acele căi de lucru care să fie consubstanțiale cu modul nostru de a gândi și exista.

Mereu cu fața îndreptată spre **rostul** și **eficiența** a tot ce întreprindem ca educatori, ochiul sagace și necruțător al reporterului nu cruță **ostentația**, **fanfaronada**, **prostul gust**, **mitocănia**, **bravadele** și **relele apucături**, **demagogia**, **formalismul**, **brambureala** și **devălmășia**, adică nici una din **relele** care au năvălit și mai năvălesc încă în ograda bietului învățământ românesc. Și, ceea ce dă farmec scriiturii autorului vasluian, nu este doar **realismul** (apropiat de **neorealismul** filmelor italiene din deceniile 7 și 8 ale secolului trecut) celor vizate în obiectivul de reporter, cât **stilul**, **lunecă**, precum un **trepăduș**, de la observația crudă spre insinuare, de la umor spre sarcasm. Dar acel gen de sarcasm care nu supără pe cei vizati, fiindcă de multe ori bate spre o dojană bătrânească, făcută cu bune intenții, un sfat apăsător, dacă vreți, pe care părintele lui nu ține să fie urmat neapărat. Astfel, ideile, sugestiile, convingerile pentru care se militează în **reflexii** reușesc să se înalțe din frează și convulsiile de zi cu zi care ne frământă școala, plutind deasupra noastră așisderea dârelor luminoase lăsate de comete, vizibile pe cerul cenușiu al vremii pe care o trăim, și ziua, și noaptea.

Iată câteva **mostre**: “Antinomiile noastre balcanice, în matrice dâmbovițeană, nu au iz filozofic; în schimb sunt mai radicale: se bat cap în cap. Din aceste ciocniri se poate naște progresul?” (**Dulcele supliciu al antinomiilor**). “Romantismul adolescentin, poezia, visurile, reverie inocentă par a muri repede în aerul înecăcios al scării blocului. Acolo cresc doar vietăți stranii, în fum de țigară și aburi de alcool-miasme familiare deja vârstelor fragede

sub mângâierea sâcâitoare a decibelilor. Singura cultură acreditată și permisă este a **sub-kitsch**-ului. La scara blocului vii doar pentru o baie de realism frust, alungat din casă de masele aluvionare ale retoricii politicianiste propagate cu obstinație dincolo de sticla televizorului”. (“Cultura” de la scara blocului”).

Comparația și metafora într-acest gen de scriitură sunt la loc de cinste. Un articol excepțional, care dă măsura talentului de publicist și de scriitor a domnului Teodor Pracsii este **Aisbergul**, publicat în **Tribuna învățământului** nr. 447/16 martie 1999, în care reforma învățământului românesc este comparată cu **Titanicul** înaintând pe un Atlantic înnoptat și nebuloasă, așteptat, în față, de aisbergul necruțător și rece al bugetului de stat.. “În orizont românesc, Ministerul Educației Naționale a lansat el însuși, în ape agitate, corabia reformei învățământului nostru, pregătind-o minuțios din punct de vedere teoretic și apoi mediatic. Nava transmite mesaje către țarm în flux continuu: programe, proiecte, ordine, decizii, **scrisori**, metodologii etc. Transparența informațională atinge cote semnificative și este receptată ca atare pe spații educaționale din ce în ce mai largi. Nevoi presante impun reorganizarea echipajului din mers, de la comandantii de sectoare și până la ultimul marinar. Toată lumea trebuie să știe perfect ce are de făcut, armonizându-și eforturile pentru atingerea obiectivului strategic asumat: reformarea școlii românești de la temelii și până la acoperiș...” (Aisbergul).

Cu realizări notabile în varii domenii ale culturii și învățământului, la care, acum, în ceasul unui semnificativ bilanț, sper să se refere și alți apropiați și prieteni ai Domniei Sale, voi încheia prin a spune că urbea Vaslui, spațiul cultural și educativ județean și chiar cel național au, în Teodor Pracsii, personalitatea care le trebuie și pe care o merită.

Iar dacă nu l-ar fi avut, era musai ca această personalitate să fie inventată, și chiar cumpărată.

Cu atât mai vârtos, omagiile noastre la înalta aniversare, și urarea de mulți și rodnici ani, spre beneficiul vieții morale și spirituale, care reclamă, în cetatea românească, urgente intervenții.

ION GHEORGHE PRICOP

Sudist rătăcit prin estul țării...

Teodor Pracsiu

“Critic literar, critic teatral, publicist, umorist, s-a născut la 2 iunie 1946 în orașul Râmnicu Vâlcea. Părinții: tatăl, Pracsiu Ion, subofițer de geniu (1916-1985) și mama Sofia Pracsiu, casnică (1923-1998). Studii primare și gimnaziale la Școala nr. 3, precum și studii liceale (Liceul “N. Bălcescu”, azi “Alexandru Lahovary”) în orașul natal. Absolvent al Facultății de Litere a Universității “Al. I. Cuza” din Iași, promoția 1972. Trece examenul de licență cu teza “Critica lui Șerban Cioculescu”, sub îndrumarea prof. univ. dr. doc. Constantin Ciopraga. Activitatea didactică la Școala din Fălciu (1967-1973); redactor, redactor principal, redactor de rubrică, redactor șef adjunct al ziarului județean “Vremea Nouă” (1973-1989); redactor șef al ziarului “Adevărul” Vaslui (1990-1992). Profesor titular, din 1992 la Liceul economic “Anghel Rugină” din Vaslui. Curs postuniversitar de ziaristică (București, 1975). Debutul publicistic: în anul 1969, în “Vremea nouă”. Debut editorial cu volumul de critica teatrală “*Clepsidrele Thaliei*” Editura Junimea, Iași, 1985. Prezențe publicistice de-a lungul anilor, în *România literară*, *Cronica*, *Orizont*, *Convorbiri literare*, *Tribuna învățământului*, *Ethos*, *Apollo*, *Clepsidra* ș.a.” (Petru Necula, Mihai Ciobanu - Dicționarul personalităților vasluiene) În perioada 1995-1996 este director al Casei Corpului Didactic, Vaslui; 2 dec. 1996-1 sept. 1997 – expert al Casei Corpului Didactic din Vaslui; Începând cu 2 mai 2001 (și în prezent) – inspector de specialitate pentru limba și literatura română la Inspectoratul Școlar Vaslui; membru al secției de critică a A.T.M.; În 2001 este membru în comisia centrală de evaluare la faza internațională a olimpiadei de limba și literatura română (Constanța); Este colaborator permanent, în calitate de redactor corespondent, la revista *Tribuna învățământului*.

Cărți publicate: *Clepsidrele Thaliei* Ed. Junimea, Iași, 1985, cu postfață de Valentin Silvestru; *Măștile lui Cronos*, studiu de istorie și critică teatrală consacrat Teatrului “Victor Ion Popa” din Bârlad pe segmentul temporal 1955-1995, cu un cuvânt înainte de Valentin Silvestru, volum apărut la Vaslui, 1995; *Transparențe critice*,

volum de cronici teatrale, cronici literare și dialoguri cu teatrologi contemporani, Vaslui, Editura “Cutia Pandorei”, 1997; “*Oglinzi paralele*” volum de critică literară și teatrală și de eseuri didactice, apărut sub egida Muzeului județean “Ștefan cel Mare” din Vaslui, Editura “Cutia Pandorei”, 2000. Coordonator și prefațator al antologiei epigramei vasluiene “*Plecat-am nouă din Vaslui*”, tipărită sub egida Casei de Cultură “Constantin Tănase” din Vaslui, 1999; coordonator și prefațator al volumelor de umor “*Numai înțelepții râd*” sau “*Zmeul cu trei capete*” în colaborare cu Maței Florescu și Constantin Manea, Vaslui, 1998 și *Satana ..în minijup*”, Editura Fundației Chemarea, Iași, 2000, în colaborare, Casa de Cultură “C. Tănase” (Petru Necula, Mihai Ciobanu - Dicționarul personalităților vasluiene); *Ridendo*, 2002; *Sechestrați în umor*, 2004.

Sub tipar: *Clipa ca permanență* – critică teatrală; *Corecții cu zâmbete* – mini-antologie umoristică

Referințe critice: “Un simptom al de-provincializării culturale e apariția multor istorici, cercetători, critici în orașe care de-abia în ultimul sfert de veac au devenit centre urbane moderne. Teodor Pracsiu e unul din acești nebucureșteni, neprovinciali, serioși, aplicați la obiect. Gazetar, tânăr studios, cu lecturi întinse, el s-a apropiat cu o curiozitate efectivă și eficace de fenomenul teatral (...). Cartea de față e a unui exeget perspicace, care privește și ascultă cu plăcere spectacolele, râvnind însă și a cunoaște etiologia succeselor și insucceselor. Spiritu-i critic se exercită cu amenitate. Probabil că, prin lucru asiduu, în continuare, va pătrunde în zone din ce în ce mai profunde ale creației. Datorită felului în care e scrisă, în fluența stilistică – jalonată de câte un surâs malițios și câte-o nimerită vultă livrească – vădind pudoare intelectuală față de verbigeratia cu superlative, cartea dintâi a lui Teodor Pracsiu oferă o lectură delectabilă” (Valentin Silvestru – postfață la *Clepsidrele Thaliei*, Iași 1985). Alte referințe critice: Victor Parhon, Theodor Codreanu, Ștefan Oprea. (Petru Necula, Mihai Ciobanu - Dicționarul personalităților vasluiene).

* *Un om de un optimism debordant, cu un extraordinar simț al umorului care nu se plictisește niciodată, având inițiative perpetue; de o mare delicatețe sufletească, generozitate, permanent alunecând într-o risipire bună. Lângă el ai senzația adevărului plin. În prejma lui e spirit și e sărbătoare.*

* *Idolul copilăriei, al vieții: tatăl (un om extraordinar de organizat, respectat)*

* *Modele spirituale, umane: G. Călinescu și Valentin Silvestru:*

“- Spune-mi, între Călinescu și Silvestru pe care-l preferi?”

- *Pe Călisilvestru!...*”

* *Prefațator neobosit al tuturor cărților concitadinilor săi:*

“-Aceștia sunt contemporanii mei...Ce să fac? Alții nu am...”

Nu a deprins încă arta de a refuza pe cineva...

* *O personalitate puternică.*

Încercările vieții le-a depășit cu o trăire ieșită din comun.

* *Pentru spiritele diplomate, ipocrite nu este un om comod fiindcă, fiind un “timid din fire”, nu se sfiiește să spună lucrurilor pe nume colegilor catifelaji...*

De pildă la o comisie metodică a profesorilor de limba română, pe când toată lumea se întrecea în a elogia ora demonstrativă respectivă (cum se întâmplă de fiecare dată), Teodor i-a adus cu picioarele pe pământ afirmând: “Probabil că dumneavoastră ați asistat la o altă lecție...”

* *Foarte organizat, perseverent, serios în tot ceea ce face, având o răbdare divină (numai când e vorba de calculator, altfel stau lucrurile...)*

* *Cravata “face parte din ființa lui” – în ultimul timp și telefonul mobil nu mai uită să-l poarte cu el...*

* *În drumețiile montane e “Infanteristul” (așa l-au numit colegii de la Inspectorat...) deoarece e primul la înfruntarea cu muntele.*

*“- Ți-ai uitat eseul acasă? Locuiești la Moara Grecilor? Poftim 200 lei, ia un taxi și vii cu eseul...”

* *Profesor fără nici un corigent, ținând morțiș ca elevii să-și scrie eseul:*

“- Trebuie să pleci în Anglia?”

- *Lasă eseul și apoi ești liber...”*

* *Strălucit în tot ceea ce face.*

Decomplexat.

* *Dorințe:*

-să fi văzut vietățile preistorice...

-să viziteze Parisul...

Andriana Bojian

Daniela Oatu

CENTENARUL UNEI BIBLIOTECI

În acest an Biblioteca municipală "Stroe S. Belloescu" din Bârlad împlinește 100 de ani. Data exactă a înființării va fi: 15 noiembrie 1906. Instituția centenară s-a născut grație osârdiei și generozității unui mare iubitor al cărții, patronul spiritual înscris astăzi pe frontispiciu, fiu al urbei. Organizatorii bârlădeni ai sărbătorii – cu punctul culminant în noiembrie 2006 – s-au gândit la o uvertură potrivită, iar de la idee la înfăptuire – surpriză plăcută! – n-a fost decât un pas. Așa s-au născut Colocviile de literatură "Cezar Ivănescu", preluu necesar la momentul aniversar din toamnă târziu. Spiritele neprevenite pot afla că și Cezar Ivănescu este un produs al Bârladului cultural, "poet genial", după aserțiunea curajoasă de acum câțiva ani a criticului Theodor Codreanu, reiterată zilele trecute de poetul Horia Zilieru, invitatul primei reuniuni colocviale alături de mai tinerii săi confrăți ieșeni, Daniel Corbu și Călin Cocora.

Paternitatea ideii este indubitabilă: bârlădeanul Marian Constandache a obținut acordul poetului pentru a-i folosi numele drept "marcă" a colocviului, iar din acest punct lucrurile s-au derulat fără opreliști. Moderatorul promițătorului conclave cu parfum intelectual și cu un ușor iz provincial a fost publicistul și eseistul Gruia Novac, acompaniat de un grup de cărturari și literați de diverse calibre și... orgolii: dr. Constantin Teodorescu, acest "Mecena al Bârladului contemporan", prozatorul Iorgu Gălățeanu, poetul Simion Bogdănescu, Vlad Papu, fiul reputatului Edgar Papu, istoricul Elena Monu, prof. Gheorghe Capșa, doctor în istorie Laurențiu Chiriac ș.a. Tema reuniunii s-a

dovedit inhibantă prin întindere și dificultate: **Literatura română în epoca globalizării**. Un atare subiect gigantic la Bârlad?! Bunul simț și moderația participanților au adus lucrurile pe făgașul normal pentru ca nimeni să nu cadă în ridicol prin inadecvare,

Daniel Corbu, aflat pentru prima dată la Bârlad, admira incinta bibliotecii și legăturile somptuoase ale cărților; aduce un omagiu confratern lui Cezar Ivănescu, Lucian Vasiliu și Cristian Simionescu, ultimul – nominalizat (a câta oară?) pentru marele premiu de poezie "Mihai Eminescu", dobândit în 2006 de Gabriela Melinescu. Poetul apreciază calitatea celor prezenți. La o reuniune oarecum similară de la Paris, la Centenarul **Arthur Rimbaud**, în sală se aflau doar 14 persoane. Q.e.d. Autorul deplânge tirajele modice ale cărților de poezie (50-100 de exemplare), marginalizarea artiștilor, reală și dureroasă, semn că lumea se schimbă într-un ritm amețitor, cota redusă de interes pe care o stârnește cartea astăzi. Cărțile care se vând bine se pot număra pe degetele unei singure mâini: "Codul lui Da Vinci" de Dan Brown, "De ce iubim femeile?" de Mircea Cărtărescu și alte două-trei. Este mulțumit că și cartea sa, "Postmodernismul pe înțelesul tuturor", este cerută de studenții de la Litere. Alt timp, alte valori, alte opțiuni, alt impact al informației: "În 1989 noi mergeam la Miliție cu mașinile de scris; astăzi putem vorbi cu Australia pe Internet". S-a schimbat paradigma modelelor, de uz curent fiind aceea americană. Alegațiile alarmiste privind posibila dispariție a limbii române n-ar trebui să ne sperie. Ne rămân visarea (în limba română?) și credința.

Călin Cocora ne avertizează ritos că globalizarea a fost începută de ...avangardismul european, în tentativa sa temerară de depășire a granițelor lingvistice. Din păcate, literatura noastră are din ce în ce mai puțin acces la universalitate din cauza obstacolului lingvistic. “Dar sunt optimist: limba română nu va dispărea”. Cât privește postmodernismul românesc, acesta a izbutit o spectaculoasă sincronizare cu Europa literară. Constatăm, totuși, la rece, că fronda anti-optzecistă (anti-postmodernistă) nu izbuteste să pună altceva în loc. O întrebare: ce se va întâmpla cu specificul național în era globalizării? O estimare lucidă și optimistă poate indica “eventual” reevaluarea prin remodelarea tradiției naționale.

“Clipa stelară” a lui Horia Zilieru, fidel versului lui Alecsandri, “La trecutu-ți mare, mare viitor!”, rămâne frăția de o viață cu muza. Poetul nu este nici o clipă înspăimântat de spectrul globalizării, socotită o **cooperativizare gigantică** și nimic mai mult. Oare ne vom

depersonaliza? Greu de crezut. Va pieri biata limbă românească? Limba română are energii nebănuite pentru ființare. “Acest globalism mă lasă rece, ca și pe Lucefărul eminescian”. Într-un paradis borgesian, văzut ca o bibliotecă vastă, este loc pentru toată lumea. Ființa poetică nu va dispărea, în pofida atâtor alarme și provăcări. Iubirea nu se poate globaliza.

Inserturi promoționale: Daniel Corbu și Călin Cocora – în favoarea revistei “Feed-Back”, pe care o realizează împreună, periodic ajuns la al 13-lea număr (“număr fatidic?”- Gruia Novac). Editura condusă de Daniel Corbu (Princeps-Edit) a tipărit, între altele, fermecătoarea carte a lui Horia Zilieru, “Slugă la prisaca lui Arghezi”, în care infatigabilul poet al iubirii îmbracă hlamida unui neo-avangardism suav-ludic.

Data colocviului: 19 ianuarie 2006, seara.

Teodor Pracsiu

DINTR-UN ZÂMBET

Dintr-un rază de lumină
Face un copil o floare
Și îmbracă toată casa
În strai nou de sărbătoare!

Dintr-un zâmbet de copil
Cerul luminos îl face,
Și trimite porumbei
Către zări, cu semn de pace!

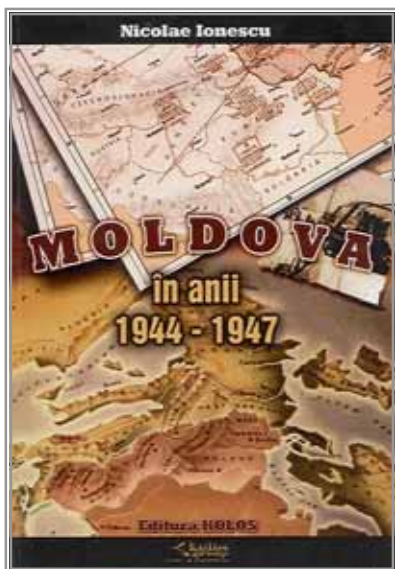
Constantin CLISU

AUTOGRAFE CONTEMPORANE “CĂRȚI ȘI AUTORI VASLUIENI”

“Istoria ne unește
Politica ne dezbină”
Fernand Braudel

NICOLAE IONESCU

A intrat în tradiția Bibliotecii Județene “Nicolae Milescu Spătarul”, Vaslui să organizeze manifestări sub genericul *Cărți și autori Vasluieni*. De data aceasta este vorba de domnul profesor doctor Nicolae Ionescu și cartea domniei sale: **Moldova în anii 1944 – 1947**.

“Tema tratată se înscrie în preocupările, tot mai numeroase în ultima vreme, de a surprinde, prin cercetări asidue, caracteristicile acestei etape în istoria postbelică și particularitățile Moldovei în contextul general intern și extern. Aceste particularități, subscrise cadrului național, rezultă din factorul geopolitic de la sfârșitul celui de-al doilea război mondial și, în special, din factorul militar al anului 1944 și ocupația sovietică ce i-a urmat, din moștenirea

social-economică a teritoriului, din consecințele grave ale secetei din 1945-1946 și, nu în ultimul rând, din confruntările politice ce au îmbrăcat anumite forme în zonele limitrofe graniței de nord-est a țării. Aducerea în discuție a acestei problematici comportă anumite dificultăți, pe de o parte pentru a depăși “interpretările” dogmatice, unilaterale dintr-o anumite literatură și, pe de altă parte, pentru a descoperi și releva aceste particularități, prin cercetări în arhive și, acolo, unde este cazul, prin confirmarea unor concluzii formulate de istoriografia problemei. În mare măsură, autorul – un pasionat profesor de istorie – a reușit să depășească aceste obstacole, realizând o lucrare bine documentată, judicios alcătuită, scrisă într-un stil adecvat obiectivului propus. Analiza problematicii Moldovei din acești ani, desigur, nu are un caracter exhaustiv, iar unele aprecieri pot fi întregite prin cercetările ulterioare. Ea se încadrează, însă, în efortul întreprins în ultimii ani de a cerceta și a rescrie un segment important din istoria românilor supus, timp de aproape o jumătate de secol, intereselor ideologice comuniste.

Recomandăm cu căldură această lucrare și o considerăm utilă pentru cei interesați în cunoașterea acestei perioade de tranziție din istoria contemporană, în care populația Moldovei trăia într-o lume ce pendula între suferințe și bucurii, între iluzii și dezamăgiri, între certitudini și minciuni în care s-au pus mari speranțe.”

Prof. univ. dr. Ion Agrigoroaiei

ARHIVELE SECRETE, SECRETELE ARHIVELOR

GH. BUZATU, CORNELIU BICHINEȚ
(Coordonatori)

Negrești, 7 noiembrie 2005.

Zilele culturale negreștene au debutat cu o lansare de carte de înaltă ținută. În sala de lectură a Bibliotecii orașenești "C. Macarovici", în prezența unui public numeros și elevat domnii prof. univ. dr. Gh. Buzatu și prof. Corneliu Bichineț, Președintele Consiliului Județean Vaslui, au prezentat rodul muncii lor de cercetare (ce a durat câțiva ani) în perioada când au reprezentat în Parlamentul României interesele celor care i-au votat.

"ESTE NETĂGĂDUIT că nu mai trebuie să-i explici cititorului împătimit de istorie rostul arhivelor sau amploarea și cerbicia bătăliei angajate de decenii, dar mai ales în prezent, pentru pătrunderea și descifrarea marilor secrete ale trecutului, mai îndepărtat ori cu totul recent. În mod concret, totul interesează, iar intervenția specialiștilor, de regulă a istoricilor, atestă indubitabil că, nicidecum și niciunde, secretul absolut n-a existat și nici nu s-a perpetuat. Ori, cel puțin, n-a fost încă inventat.

În acest sens, "vorbesc" pilduitor cele 150 de documente reunite în prezentul volum, în marea lor majoritate inedite, descoperite în arhivele interne. (...)

În cele mai multe privințe, documentele pun în evidență detalii necunoscute și surprinzătoare despre faptele și oamenii anilor '20-'40 ai veacului trecut, problematica de predilecție acoperind epoca conflagrației din 1939-1945, activitatea celebrului Serviciu Special de Informații sub Eugen Cristescu (1940- 1944) și viața Mareșalului Ion Antonescu.

Editorii socot de datoria lor să exprime întreaga recunoștință și cele mai calde mulțumiri d-lui prof. univ. dr. CORNELIU MIHAI LUNGU, Directorul General al Arhivelor Naționale ale României, pentru concursul și asistența acordate cu toată bunăvoința."

SUMARUL	
ARGUMENT	
I - PACEA ARMATĂ (1919-1939)	
II - PRELUDII (1936-1939)	
III - „JURNALUL DE RĂZBOI” AL MAREȘALULUI ANTONESCU	

Viața	
D-lui Mareșal Antonescu, Comandantul Statului, la Făkner	
11,30 - Plecarea de pe aeroportul Băneasa	
Inscuitori:	
- Dl. Vicepreședinte Mihai Antonescu	
- Dl. General Ștefănița, Șeful M.S. Major	
- Dl. Colonel Davidescu, Șeful Cabinei lui Mihai	
- Dl. Col. Adj. Zaharia Rotaru	
- Dl. Medic Major Dr. Zăpșteanu	
- Dl. Lt.Col. Cresto Carol, Șef de Cabinaț M.S.M.	
- Dl. Ministrul von Killinger	
- Dl. General de C.A. Hansen, Șef Mis. M.S. Germania în România	
Avionul personal al Führerului "Condor" (4 motore) este condus de Dl. General Bauer.	
Din partea Führerului este trimis Dl. Legationarul Bannau, zăvaler al Crucii de Fier.	
La plecare au asistat oficialitățile.	

SUMARUL	
IV - SERVICIILE SECRETE, ÎN RĂZBOI ȘI DUPĂ (1939-1950)	7
V - „JURNALUL DE TEMNIȚĂ” AL EX-MAREȘALULUI ANTONESCU	421
VI - 1 Iunie 1946: STALIN A ORDONAT, IAR PISTOLARIII S-AU CONFORMAT ...	517

V - „JURNAL DE TEMNIȚĂ” AL EX-MAREȘALULUI ANTONESCU	
<p>Excepție făcând altă împliniri și epoci, veacul al XX-lea a oferit, periodic, românilor și spectacolele mai multor - „PROCESE ALE SECOLULUI”, procesul comunistilor din Dealul Spirii (ianuarie-iunie 1922), procesul lui Corneliu Zelea Codreanu (mai 1938), procesul guvernării I. Antonescu (mai 1946), procesul P.N.T. (octombrie-noiembrie 1947) și, desigur, ultimul dar nicidecum în cele din urmă, procesul seilor Ceaușescu (decembrie 1989).</p> <p>În fapt, au fost, în ordine strict cronologică, unul mai penibil decât altul, dovedindu-se, cu trecerea timpului, fiecare la parte sau toate la un loc tot altă <i>flacără</i> - un alt toate aspectele (organizare, juridic, politic, religios, semnificație istorică etc.). Este motivul pentru care istoria deja le-a rănduit, fără menajamente și fără excepții, acolo unde și cum trebuie, ele înscriindu-se, după scurgerea anilor, în rândul „proceselor”, al înscenărilor judiciare de cea mai joasă speță, practic în <i>săra legii</i>. Ceea ce, neîngăduit, spune totul despre „valoarea”, juridică sau simbolică, a „judecăților” înfăptuite...</p> <p>După cum cititorul a constatat, în această serie se include și „procesul” - dacă nu cumva reprezintă „vedeta” înscenărilor judiciare organizate la/de București? - al echipei guvernamentale a lui Ion Antonescu³⁾, denumit în</p>	
<p>³⁾ Vezi Gh. Buzatu, coordonator, <i>Mareșalul Antonescu la judecarea istoriei</i>, București, Editura Mica Valahie, 2002, 463 p.</p>	

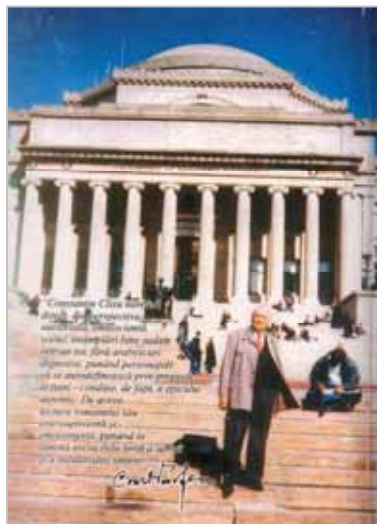
CONSTANTIN CLISU

O zi de toamnă... târzie și frumoasă... deși cerul era brăzdat de nori "furioși" ce se mișcau de colo colo confirmând, parcă, previziunile meteorologilor. În acest du-te vino al norilor soarele încerca să străpungă pătura groasă, cenușie ce se lăsa asupra orașului. Oricum... ea nu putea să oprească ceea ce bârlădenii pregăteau pentru un oaspete drag "de-al locului", venit de peste mări și țări...

Ei da, ... în acest oraș Bârlad, viața culturală este la ea acasă. S-au adunat la Casa de Cultură "George Tutoveanu" toată "floarea cea vestită" a intelectualității bârlădene pentru a fi alături de dl. Constantin Clisu la lansarea romanelor sale: "În calea vânturilor" și "Bastardul". Au fost prezenți o parte a familiei, fiica, Corina și ginerele, scriitorul Cezar Ivănescu (Junimea Iași), scriitorul Lucian Vasiliu (director Muzeul Județean Iași) și foarte mulți prieteni, scriitori, medici, profesori.

Dar cine este Constantin Clisu?

Constantin Clisu s-a născut la Bârlad la 14 octombrie 1931. Profesor, scriitor a urmat Școala primară și Școala normală pentru învățători "Al. Vlahuță" din Bârlad, după care urmează Facultatea de filozofie a Universității din București. A funcționat ca profesor și director la mai multe școli din Bârlad. Este numit inspector general al Inspectoratului școlar al Județului Vaslui (1974-1984), apoi director la Școala nr. 1 din Bârlad (1984-1996). După pensionare s-a stabilit cu familia în Canada.

Publică volume de literatură pentru copii: **"Pentru un pui de sturz"**, Editura Ion Creangă, 1979, București; **"Vine Moșul pe cărare"**, Editura Ion Creangă, 1983, București; **"Dorobanț clanț"**, Editura Ion Creangă, 1984, București; **"Cocorul singuratic"**, Editura Ion Creangă, 1987, București; **"Văluță descoperă lumea"**, Editura Junimea, 1988, Iași; **"Trandafiri de lumină"**, Editura Ion Creangă, 1989, București; **"Un strigăt în noapte"**, Editura Casa Personalului Didactic, Vaslui, 1992; **"Făt Frumos și spicul de grâu"**, Editura Ion Creangă, 1987, București, romanul **"Mama nu este vinovată"**, Editura Junimea, Iași, 1999; **"Bastardul"**, Editura Sfera, Bârlad, 2002. În Canada a continuat activitatea publicistică într-o revistă trimestrială ce apare la Edmonton, Alberta sub auspiciile Bisericii Ortodoxe. Este menționat într-un dicționar editat în S.U.A. "Daybreak on the Land", 1997.

"Autor al unor interesante publicații cu caracter literar pedagogic, alcătuite în spiritul celor mai bune tradiții moldovenești, Constantin Clisu este totodată un înzestrat poet și povestitor. Volumele sale dovedesc priceperea scriitorului de a se apropia, cu iscusință și delicatețe, de sufletele copiilor, însuflețindu-le simțăminte alese, sporindu-le prin atrăgătoarele sale narațiuni, dragostea de fapte luminoase, de frumos și de bine".

(Al. Mitru)

CÂND DOI SE CEARTĂ

Două rațe deșirate
Ieri găsit-au un gândac.
Una-l vrea, cealaltă-l vrea,
Cum să facă?

Mac! Mac! Mac!

Zarvă mare, zarvă mare...
Trag de el, îl răsucesc,
Nici gândacul nu se lasă;
Rațele tot dau cu ciocul,

Dar nici cum nu-l nimeresc!
Un cocoș aflat în preajmă,
Auzind gâlceava lor,
Se aproprie cu gândul
Să le vină-n ajutor.
Ia gândacul, îl măsoară,
Nu i-o fi pe săturate!
Îl înghite, pleacă-apoi...
Și le-mpacă pe surate!...

Constantin CLISU

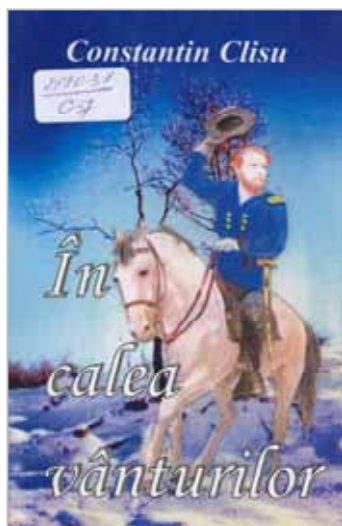
ÎN CALEA VÂNTURILOR

Roman

“Într-o dimineață, aproape de mijlocul lui octombrie, o furtună stârnită din senin veni ca o chemare să dezlipească de pe același ram și pe cea de-a doua frunză rămasă în vitregiile toamnei. Un timp, o răsuci pe toate părțile prin învolburările văzduhului, apoi o așeză cuminte pe pământ. Și deodată, din înaltul înalturilor, începură să cearnă stropi mari de apă.

În dimineața aceea de toamnă tristă, peste frunza lipită de pământ, ploua! Din toți norii cădeau boabe mari de cristal, asemenea unor lacrimi adevărate.

Frunza se lipi de pământul reavăn și-l îmbrățișă, parcă voind a se odihni, împovărată fiind de multele anotimpuri străbătute fără contenire, **în calea vânturilor...** “

În calea vânturilor este, după cum subtitrează scriitorul Constantin CLISU, viața romanțată a generalului și diplomatului american de origine română, George Pomuț.

Viața văzută, invizibilă, intuită, sugerată a legendarului personaj, se derulează în pagini ample, de suflu evocator, cronologic, în tușe alb-negru, ca într-un film incitant, provocator, instructiv.

Prozatorul nu complică narațiunea, nu experimentează, nu face excese ficționale... Personajul principal este reconstituit pe temeuri documentare: tradiții sătești transilvane, idilele studenției la Facultatea de drept din Pesta, solidaritatea etnică, Dunărea contemplativității și a europenității, avocatul, Ungaria pașoptistă, Viena reflexelor culturale etc.

Promovat ca șef al poliției orașului Komarom, căpitanul George Pomuț renunță la cariera europeană și, în 1850 (când se naștea...Mihai Eminescu) se îmbarcă pe vaporul Monstuart Elphinstone, pentru New York.

Începe aventura americană: își construiește o casă (mai mult o bojdeucă), se împrietenește cu tribul indienilor Sauk, se îndrăgostește și se desparte de ungueroaica Ildiko, deschide un cabinet de avocatură, participă la războiul de secesiune...

În 1866, este invitat la CASA ALBĂ, în cabinetul președintelui S.U.A., și este numit consul în Rusia, cu misiuni delicate în contextul istoriei. Se declanșează aventura diplomatică amplă de la Sankt Petersburg, prilej pentru prozator de a ne oferi pagini substanțiale, exotice, expresive despre Rusia țaristă.

Punctul culminant al narațiunii îl constituie victoria generalului George Pomuț în negocierile cumpărării Alascăi de către S.U.A.

Evaluând, cu sensibilitate și acribie, personalitatea lui George Pomuț, autorul romanului *În calea Vânturilor* a reușit să bine articuleze documentar, dar și artistic, un destin spectaculos, într-un ritm narativ riguros și coerent, atrăgător pentru cititorul iubitor de istorie și de literatură”

(Lucian Vasiliu, scriitor, Directorul Muzeului Literaturii Române, Iași)

OAC, OAC, OAC

Oac, Oac, Oac, e un brotac,
Din cei care stau pe lac.
Cântă, cât îi e pe plac,
Ce nu știe alt brotac.
Are-n preajmă flori de nufăr
Și n-aș vrea deloc să-l supăr;
Îl ascult, mi-i drag și tac,

Cât dă el concert pe lac.
Dar când iarna-o să cuprindă
Fața lacului oglindă,
Cum vei mai cânta pe lac?
Fără tine ce mă fac,
Bunul meu amic, brotac?

Constantin CLISU

BASTARDUL

Roman

“Acest roman, în întregul său conține fapte reale, acțiunea desfășurându-se între anii 1939-1996.

Multă vreme, în timpul trudnicei elaborări a acestei cărți, dată fiind structura și tema, mă ducea gândul să o intitulez: “PUTEREA DRAGOSTEI”.

Am rămas în cele din urmă însă la titlul “BASTARDUL”, stabilit sub imperiul primului impuls al momentului, când am pornit pe drumul anevoios și plin de neprăvăzut al personajului meu. Cititorul are libertatea să aleagă titlul care crede că-i răspunde mai bine chemărilor sufletului său sau să le unească pe amândouă într-un tot. Important rămâne faptul, dacă acesta reușește să trăiască alături de Toma și Laura neîmplinirile și izbânzile acestora, dobândite la capătul unei lupte plină de obstacole”. (Constantin CLISU)

“Este un roman evenimential prin excelență pigmentat cu multiple tonalități lirice. Constantin Clisu relatează, aici, alert, o poveste adevărată – în datele ei esențiale, cum însuși ne încredințează, în Epilog – povestea unei iubiri de nezdruncinat, cu accentele ei dramatice și luminoase, culminând, apoteotic, cu împlinire. Dar nu e numai povestea unei iubiri, ci și povestea făuririi unui destin profesional de excepție. Un copil orfan, Toma, crescut într-o casă de copii, de la condiția delicvenței infantile, printr-un efort extraordinar de inteligență și voință, ocrotit de dragostea Laurei, colega lui de bancă, ajunge la condiția de profesor universitar,

cu un doctorat strălucit la Universitatea COLUMBIA din New York. Am putea spune: un personaj excepțional în împrejurări excepționale, deci tipic romantic. Într-adevăr, o atmosferă romantică învăluie întreaga narațiune, conturată de alternanța întâmplărilor dramatice cu cele luminoase, pline de ingenuitate. Chiar construcția romanului e bazată pe antiteză: Durutul drum (prima parte) și Porți deschise spre Eden (partea a II-a), ilustrând o tonifiantă împlinire existențială. Personajele în sine, exceptând deportații în Siberia, au o aură romantică, în special Toma, Laura, Jean Ursuleanu, Margareta, niște visători și înfăptuitori, care emană o notă de reconfortant optimism, în ambianța zilelor noastre, în care - se pare - cu greu s-ar mai putea întâlni o situație similară tipologică. Sună, oare, afirmația a insinuare de reproș, de idilism? Nicidecum. O asemenea tramă narativă, cu personaje stenice, este reconfortantă, într-un peisaj literar dominat de scrieri cu personaje alienate, înotând în apele tulburi ale unor analize autoscopice, schizoide.

Constantin Clisu narează direct, din perspectiva auctorială, omniscientă, scene, întâmplări bine sudate într-un tot, fără arabescuri digresive, punând personajele să se autodefinească prin propriile acțiuni, condiție, de fapt a epicului autentic. De aceea, lectura romanului său este captivantă și emoționantă în multe momente, punând în lumină invincibila forță a iubirii și a solidarității umane.”

Prof. univ. dr. **Constantin PARFENE**

TONTĂNEL

Am un motănel
Tare mititel,
Dar e tontănel;
N-a prins pân'acum
Nici un șoricel,
Parcă ar avea
Câte-un clopoțel
Strâns legat de el.
Dar mi-i drag nespus
Cum visează dus;

Poate toarce vise
Care nu-s de spus!
Or fi-n visul lui,
Cât de mititei,
Și mulți șoricel!...
Când se scoală însă
Fața-i pare plânsă,
Miaună și cere
Cu un glas de miere,
Cu grea așteptare

Ceva de mâncare.
Îi dau și smântână,
Și friptură bună,
Că tare-i mai place,
El nu se preface!...
Dacă află mama lui
Despre lenea lui,
Cred că o să-și pună,
Toată pofta-n cui!...

Constantin CLISU

Cartea de debut

Primăvara târzie a unui poet

Dumitru Andrei, autorul volumului „**Spasme și reverii**”, este un nume nou în lirica vasluiiană și o surpriză pentru cine urmărește cât de cât cu atenție fenomenul literar local. Volumul său de debut atestă, însă, un exercițiu îndelungat al scrisului și o cultură remarcabilă în materie de versificație românească și străină. Parcurgând primele texte se remarcă atașamentul autorului pentru lirismul bacovian (cadru, atmosferă, teme, motive, mai puțin simboluri), dar în continuare ies la lumină și alte ilustre modele poetice, de la Eminescu și până la Arghezi, Blaga, Minulescu, Labiș, fără a-l ocoli nici pe Urmuz. Treptat, dincolo de aceste modele, se evidențiază o voce lirică particulară, ce nu poate scăpa nici unui cititor atent.

„**Spasme și reverii**” (titlul acesta este suficient, fără nici o altă precizare) grupează selectiv roadele unei activități poetice discrete și stăruitoare, care cuprinde intervalul temporal sugerat de cele două fotografii ale autorului, reproduse pe coperta a patra. Tot în mod selectiv, ne vom opri și noi, în cele ce urmează, asupra unora dintre textele volumului.

„*Șah mat*” este un text care frizează, cumva, modelul postmodernist. Autorul vădește aici capacitatea de a privi lumea de la scara redusă a unei banale table de șah, reluând exerciții similare făcute anterior de M. Cărtărescu în poezie ori de M. H. Simionescu, în proză (a se vedea de pildă „O motocicletă parcată sub stele”, recte „Poveste de iarnă”). La origine stă, însă, mai bine, modelul de creație literară din „Liliput”-ul lui Jonathan Swift. Pe de altă parte, în spiritul moralei că „dacă dragoste nu e, nimic nu e”, la final Regele care conduce victorios piesele albe regretă amarnic pierderea consoartei regine:

„Victorie? Mă bucur, dar cu tristețe grea

Că nu-i în astă clipă aici regina mea!”

„*Acordeonistul orb*” este un

exercițiu poetic care pune în valoare, cu suficientă dexteritate, recuzita simbolistă, specifică lirismului grandilocvent minulescian.

„*Ursită*” se remarcă prin catrenele concise, succedate ritmic, cu un joc cromatic calculat între alb, albastru și roșu, tonuri intersectate cu motive familiare spațiului mioritic (zâna, dorul).

Interogativ filosofică, în maniera lui Blaga, este poezia „*Ca dintr-un vis*”. Aici, preocupat să deslușească ce se ascunde dincolo de cortina transcendentală ce separă viața de moarte, autorul își figurează plastic asemenea imagini:

„Va fi vârtej, întunecare?

O prăbușire ca din soare

Sau doar un spasm fără de timp

Spre cel din urmă anotimp?”

pentru ca în cele din urmă autorul să adopte străvechea și senina perspectivă mioritică:

„Va fi o trecere de nori

Și-apoi voi însori în flori.”

Poate că un model mai apropiat de această lirică a *angoasei premortuare* este creația meteoricului poet Ioan Ciorănescu, citat de G. Călinescu în „Istoria” sa.

O alternativă la refugiul în codru al cuplului eminescian oferă textul „*Iubire cetacee*”, unde codrul este substituit de universul acvatic (acela spre care o chema Luceafărul pe fata de împărat). Poemul în cauză se sfârșește cu imaginea romantică și idilică a îndrăgostiților reveniți la țarm:

„Când valurile nalte

Cu pieptul le vom sparge,

Spre țarm, iubito, vină

Să te-ncunun cu alge.”

Cosmogonia reîntrupării Ființei după consumarea unei existențe anterioare este surprinsă în poemul „*Îndemn*”, unul dintre cele mai bine alcătuite texte ale volumului:

„Mă despărțeam de mine cu durere,

Topindu-mă în univers de sfere;

Prezentul se-mpletea cu infinitul

Și dor mi-era de mine, rătăcitul.”

De o concizie aforistică, perfect echilibrat și deschizând calea către afirmarea unui lirism original, eliberat de tutela modelelor poetice ilustre, mai vechi sau mai noi, este poemul „*Tot*”, citabil în întregime și bun de plasat într-o antologie:

„Se va ivi o dimineață,
Pe care vom numi-o viață;
Va fi apoi o vreme caldă,
Iar noi ne-om azvârli în scaldă;
Și-ntr-un târziu, va bate-un vânt
Din nopțile ce nu mai sînt.”

Un „magistru” venerabil rămâne pentru autor, în mod indiscutabil, singularul poet medieval Francois Villon. Umbra sa tutelară plutește pe deasupra multora dintre textele volumului.

„*Cea din urmă poruncă*” figurează, în imagini pline de plasticitate, reîntoarcerea la elemente a ființei de lut și proclamă, în spiritul credinței străbune, comuniunea spiritului cu dumnezeirea, după eliberarea completă a acestuia de chingile trupești. Imaginile sunt marcate și de argheziana estetică a urâtului:

„Când trupul meu cuminte
Pe veci va să se culce
Doar viermi s-or desfăta
Din carnea mea cea dulce.
(...)
Apoi, sătui de mine
Vor lenevi o vreme
Și vor porni la drum
Când alt trup o să-i cheme.
(...)
Voi porunci atunci
Uitării să mă-ngroape
Și-abia atunci voi fi
De Dumnezeu aproape.”

Marcat villoniene sunt mai ales „*Balada în rî*” și „*Preludiu la balada în rî*”. Ambele texte sunt replici bine meșterite pe limba lui Eminescu la baladele poetului medieval francez, dar poartă, în același timp, amprenta creației originale. Primul text îndeplinește *da capo al fine* exigența rimei unice, centrată pe consoana vibrantă, iar cealaltă, ca „preludiu” și ca exercițiu pregătitor, exersează exigențele rimei amintite doar pe jumătate. Amândouă fac să defileze o suită de imagini

pregnante, prin divizarea lor între grotesc, sordid și sublim:

„Dușman ți-oi fi și te-oi urî,
Grămezi de pumni ți-oi tăbărî,
La birt de nu vei coborî
Să-mi iei rachiul; nu te-oțărî!”
(„Balada în rî”)

Stihurile de mai sus se pot pune în paralel cu:

„Dușman ți-oi fi și te-oi urî,
Noian de pumni ți-oi tăbărî,
De n-ai să-mi cumperi băutură
Din banii strânși în legătură”
(„Preludiu la balada în rî”)

Finalul mai expresiv ni se pare a fi cel din „Preludiu”:

„Iar Cel de Sus ne-o doborî,
Așa cum el va hotărî.
Ți-oi cere-atunci să mă mângâi
Și să-mi pui moartea căpătâi.”

„*Hopița*” este un exercițiu de inspirație urmuziană, care nu putea lipsi dintr-un asemenea volum, în ideea că un autor aflat în faza căutărilor trebuie să încerce toate modelele oferite de istoria genului. Pornind de la mult pastișata pseudofabulă „Cronicari”, autorul izbutește să scoată, totuși, un text cu accente insolite:

„Clar obscur, clar obscur!
Țipa glasul lui cel pur,
Nu mai stați în tribune
Către soare-apune,
Cu cerbicea-n sandale
Și cu joagăru-n șale!”

Postmodernă prin perspectivă și prin capacitatea inventivă este și „*Balada călăului*”. Dar finalul include o atitudine de ordin moral și creștin, care-l plasează dintr-o dată pe poet în rând cu adepții liricii transmoderniste:

„Puterile mi-adun și soarta mi-o învinui,
Dar tot ce pot să fac e doar să nu te chinui,
Ridic în mâini satârul și ochii mi-i închid:
O, iartă-mă, tu, frate, că plâng și teucid.”

Volumul mai cuprinde și un text care încearcă o îmbinare între cântecul de mahala autohton și cântecul de mahala afroamerican, mai cunoscut sub numele de hip-hop. Este vorba de textul intitulat expresiv „Cântec amărui”. Alături de el, o altă surpriză: „*Io nomba*”. Vocabulele din titlu te duc cu gândul la *yoruba*, un dialect african foarte

răspândit. Ce este acest „Io nomba”? E vorba de un exercițiu poetic care urmărește să iasă din tiparele comune printr-un lexic inventat, improvizat ori doar mimat, cu o anumită tradiție la noi (Ion Barbu – Geo Bogza – Nina Cassian). Miza nu este totuși simplul amuzament, cum s-ar putea crede, ci obținerea unor efecte de expresivitate poetică, care pot atinge cote înalte de rafinament (evident, nu pentru confortul și liniștea cititorului comod).

Conceput într-o limbă cu miez regional și arhaic este „Cuvântul de îmbărbătare”, care ține loc de prefață și reușește să fie un exercițiu valabil de stil și de bun simț românesc. Din cuprinsul său savuros, două idei ies în evidență. Prima, că instanța supremă de judecată a unei cărți rămâne cititorul, „cel iubit și preavrednic de cinste”, iar a doua, că, din păcate, azi nu prea mai avem cititori.

În aceste condiții, că vrea ori nu vrea, onoratul nostru autor va trebui să accepte judecata, desigur provizorie, a unui cititor de profesie, adică a unui critic literar.

„*Spasme și reverii*” este, așadar, un volum care cuprinde versuri ce atestă un talent poetic incontestabil. În cuprinsul său există atât texte lucrate în maniera sau sub influența unor maeștri ai genului, precum și texte scrise „la prima mână”, spre a folosi o expresie favorită a lui Cezar Ivănescu. Pentru un debut literar cum este cel de față, faptul ni se pare normal. Dar, odată această etapă consumată, un poet de vocație va trebui să își valorifice cât mai bine resursele de expresie personale, ca să-și facă auzită „vocea” proprie și inconfundabilă. De aici începe marea și riscanta aventură pe tărâmul literelor și al muzei Erato.

prof. **Daniel DRAGOMIRESCU**, redactor-șef,
Revista “Adevărul literar din Vaslui”

Carte pentru copii

VICTORIA BLAJ

S-a născut la 19.02.1949, în satul Sârbi, comuna Banca, județul Vaslui. Provine dintr-o familie de țărani înstăriți, fiind primul copil din cei trei. Cursurile primare le-a urmat în satul natal după care din clasa a V-a până la terminarea Liceului Pedagogic, în 1968, la Bârlad, fiind prima promoție de educatoare.

De mic copil a gustat din plin frumusețea mediului înconjurător, mergând la scăldat la apa Bârladului, culegând flori de câmp simțind armonia culorii și mesajul curat al acestora. Dar cea mai frumoasă lecție despre natură i-a fost oferită de fiica domniei sale, Irina, doctor în științele naturii, alături de care a avut ocazia să cunoască tainele naturii, să o respecte și să o protejeze. Poate de aici a izvorât și dorința de a așterne pe hârtie cuvinte simple, dar cu o mare rezonanță pentru sufletul omului, mai întâi printr-un proiect educativ al micilor ecologi **“Și nouă ne pasă”**, iar apoi prin apariția cărții **“Micul ecolog”** care se adresează tuturor celor care iubesc și respectă natura. O încununare a dragostei pentru copii și natură va fi apariția celei de a doua cărți **“Universul meu”** și în curs de apariție **“Planeta albastră”** și **“Prietenii copiilor”**. Toate cu același mesaj, de a sensibiliza sufletul omului, ca ori de câte ori se va afla în mijlocul naturii să gândească și să se comporte pozitiv; să-i admire frumusețea, să iubească și să respecte natura, să o protejeze prin a nu o mai polua cu deșeuri.

Am asistat și noi la lansarea volumului **“Micul ecolog”**, o carte cu mult succes în rândul micilor utilizatori ai Bibliotecii județene și recent **“Universul Meu”**. Iată gândurile doamnei profesor Ana Solomon cea care a și prefațat cele două volume:

“În pregătirea micilor vlăstare ce vor deveni foarte curând școlari, autoarea se adresează copiilor într-un mod original, nebănuit pentru unii, așteptat pentru alții, care o cunosc de multă vreme și-i admiră talentul, curajul, dăruirea, profesionalismul, măiestria în formarea

viitoare a acestor suflete curate ca picăturile de rouă ale dimineții.

Este acumulată experiența dintr-o viață de om pentru a exprima astfel dragostea și atașamentul față de cei mici, față de preocupările lor majore. Autoarea își găsește timpul necesar și prețios pentru a aduna ideile sale, transpunându-le în versuri deosebite, trăite (...) De curând autoarea ne-a surprins cu un nou volum de poezii **“Universul meu”**. Un volum ce a dăruit douăzeci de poezii, **“una mai mândră”** ca cealaltă. Multe poezii au un pronunțat mesaj ecologic, altele-istoric sau de dragoste pentru natură. Victoria Blaj folosește în poeziile sale versul scurt, ușor de memorat, care se așează parcă fără nici un efort. Versul e plăcut, armonios, are o muzicalitate deosebită și ne încântă. Uneori, autoarea, insistă mai mult asupra mesajului pe care vrea să ni-l comunice și mai puțin asupra rimei versurilor, în schimb păstrează măsura versului scurt, foarte plăcut în lectură și memorare. Jucându-se cu cuvintele pentru autoare vântul este **“un frumos cu barba deasă”** care **“cântă-n struna codrului”**. În hora lunilor, fiecare are un farmec aparte, dar ne impresionează în mod deosebit decembrie, care **“Moși aduce în visare”** – evident, ne gândim la Moș Nicolae și Moș Crăciun, atât de iubiți de copii și adulți(...)

Volumele de față pot fi auxiliare ale programei pentru învățământul preșcolar. Este un alt mod de abordare, specific celor ce văd altfel lucrurile și se adaptează rapid la nou, celor ce descrețesc frunți îngrijorate, le dirijează micuților pașii spre cunoaștere, le dau încrederea necesară în forțele lor, îi motivează pentru a învăța.

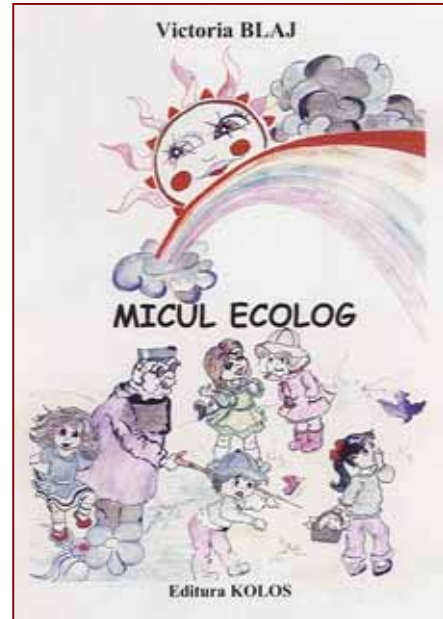
Credem că cine va ști să asculte și să învețe aceste versuri va avea de câștigat. Nu este vorba de un câștig la LOTO, ori de prăvălirea unei stânci de aur, ci de câștigul de a deveni OM.

Cu respect față de cei ce gândesc și transpun pe hârtie gândurile lor și pentru alții”.

MICUL ECOLOG

Natura, dragii mei,
Îți oferă tot ce vrei:
Un fluture sau o floare,
Multe forme și culoare.
Îndată ce o cunoști
Nu poți să te stăpânești
Să admiri la orice pas
Frumusețe fără glas.

Asta-nseamnă vrei, nu vrei,
Ai grijă de darul ei
Ca să poți să răsplătești
Tot ce-n lume azi primești.
Apleacă-te cu simțire,
Cu respect și cu iubire
Și acuma când ești mic,
Mai apoi când ești bunic.

UNIVERSUL MEU

Apă, Aer și pământ,
Frunzele ce zboară-n vânt,
Stol de păsări călătoare,
Ploi mărunte și ușoare
De la munte pân' la mare
Și la răsărit de soare.
Mușuroiul de furnici,
Scorbura cu doi pitici.
Iarnă, vară, primăvară
Și cu toamna decuseară
Când apune soarele
Se ivesc și stelele.
Cu regina nopții dalbă,
Umbre, siluete saltă
Ce-amintesc de-o altă lume
Nici nu știu de e mai bine.
Acest univers le are
Într-o cupă ca de floare.
Prețuită ce va fi
Viața ne va înflori.

Victoria BLAJ

PETRUȘ ANDREI

Cu numele real de Andrei I. Petru, Petruș Andrei s-a născut la 1 iunie 1946, în satul Bărc-Goșmani, comuna Români, județul Neamț.

Bunicul său patern, Gh. Andrei, a murit în primul război mondial în luptele pentru eliberarea Ardealului, lăsând în urmă 4 copii orfani și o baladă (vezi vol. “La pâraul dorului de Gh. Țigău, Piatra Neamț, 2000).

Tatăl său, Ioan Andrei, și mama sa Maria Andrei (născută Ionașcu) au avut șase copii: Ștefan, Petru, Maria și Constantin și Zinica decedați la o vârstă fragedă.

Petruș Andrei a urmat cursurile Școlii elementare în satul Bărc, comuna Români (1952-1956), fiind dat de șase ani la școală; cursurile gimnaziale le-a urmat la Școala Generală din comuna Români-Neamț, (1956-1959), obținând în toate clasele numai premiul întâi.

În ultima clasă de gimnaziu, în 1959, a participat la Concursul Național de “Cruce Roșie” organizat pe stadionul Tineretului din capitală (pregătirea sa s-a datorat medicului Ion Chiorbeja) concurs la care a obținut premiul I.

Ministrul sănătății i-a apreciat răspunsul “Despre imunitate și vaccinări” ca fiind la nivelul unui student din anul al II-lea al Facultății de medicină.

I s-a luat un interviu de către Radiodifuziunea Română și a fost prezentat într-un jurnal de film. Una dintre cele mai dragi fotografii este aceea în care ține steagul, cupa și aparatul de fotografiat “Orizont”, primit drept premiu.

Pentru un singur an este elev la liceul din Buhuși (1959-1960), actualmente Colegiul Tehnic “Ion Borcea”, următorii trei ani fiind elev al Colegiului Național “Petru Rareș” din Piatra Neamț (1960-1963). Din această perioadă datează primele sale creații poetice.

După absolvirea liceului, a funcționat ca profesor suplinitor de limba și literatura română și franceză la Școala Generală Goșmani-Români (1963-1964).

În anul 1964-1965 a funcționat ca pedagog la Colegiul Tehnic “Ion Borcea” din Buhuși.

În 1965 a devenit student al Facultății de Filologie a Universității “Al.I. Cuza” din Iași, absolvind-o în 1970 cu teza “Arta analitică în romanele Hortensiei Papadat Bengescu”, acad.

prof. dr. Constantin Ciopraga acordându-i nota zece.

În timpul studenției, în toamna anului 1968, în urma unui denunț cu privire la câteva critici referitoare la impozitarea veniturilor bănești ale țăranilor cooperatori, este arestat de Securitate, iar după o noapte albă de dialog constructiv, elanul revoluționar i se mai potolește o vreme.

Se căsătorește din studenție, la vârsta de 23 de ani, în 1969, cu studenta aceleași facultăți, Livia-Georgeta Nasie din Bârlad. Din 1970 este profesor titular pe catedra de Limba și literatura română la Grupul Școlar Agricol Puiești-Vaslui. Susține, la timp, toate examenele de grad, obținând, între primii, gradul didactic I.

Între 1976-1982 este director al Liceului din Puiești, perioadă în care, în urma cutremurului din 1977, reconsolidează clădirile celor 15 școli și grădinițe și construiește două școli noi, la Iezer și la Gâlțești, și localul nou al liceului.

Schimbând, pe nedrept, din funcția de director, se dedică scrisului.

Este prezent în publicațiile vasluiene: *Păreți tutovene*, *Glasul Cetății* și în revistele *Academia Bârlădeană*, *Est* (Vaslui) *Prutul*, *Zorile* (Huși), *Sinteze literare* (Ploiești), *Cuvântul adevărului* (Edmonton-Alberta-Canada), *Asachi*, *La Tazlău* (Piatra Neamț), *Cronica*, *Convorbiri literare*, *Dacia literară* (Iași)... Editează revista *Visătorii*. Este în colectivul de redacție al revistelor: *Dor de dor* (Dor mărunț-Călărași), *Bârladul și Amurg sentimental* (București) cu care organizează concursul Național de literatură “Vara visurilor mele”.

Este laureat al Festivalului național de poezie “Mihai Eminescu” (2001 și 2005) și al festivalului Național de Poezie “George Coșbuc” (Bistrița Năsăud, 2005). Livia-Georgeta și Petruș Andrei au trei fete: Loredana Cartas (absolventă a Academiei de științe economice-Iași), Oana Pavăl (absolventă a Institutului de Informatică, Iași, locuind în Toronto, Canada) și Elena Andrei (absolventă a Facultății de Medicină și Farmacie Iași). Au două nepoțele Sânziana (Cls. a IX-a Iași), Viviana-Maria Pavăl și un nepotel Victor Ion Pavăl, în Toronto.

Volume de versuri

- Descântece de inimă rea*, Editura Panteon, Piatra Neamț, 1995 (cu o prefață semnată de editorul Daniel Corbu)
- Floare de jar*, ibidem
- Flacăra de veghe*, Editura Sfera, Bârlad, 2000(cu o prefață de Simion Bogdănescu)
- Dulcea mea doamnă/EMINUL meu iubit*, poezii, ibidem, 2002
- Cântecul toamnei*, ibidem, 2003
- Mierea din trestii de cuvânt*, ibidem, 2005

În antologii de poezii sau de critică literară

- Visul de sub pleoape*, poezii, Editura "Amurg sentimental", București, 2001.
- Răscrucea dintre gânduri*, poezii, ibidem, 2002.
- Vara visurilor mele*, poezii, ibidem, 2003.
- La timpul prezent*, critică literară, ibidem, 2004.
- Potecile dorului*, ibidem, 2005.
- Cărțile noastre*, ibidem, 2005.

Referințe critice

Theodor Codreanu, Simion Bogdănescu, Daniel Corbu, Gruia Novac, Gh. Clapa, Ion Gheorghe Pricop, George Irava, Victor Sterom, Mihail Vlad, Diana Istrate, Mitrița Galben, Emilian Marcu, Florin Grigoriu în "Despre autori și cărți", Editura Societății Scriitorilor Români, București, 2003, Marin Toma, Constantin Prangati "Dicționarul oamenilor de seamă", Editura "Crigarux", Piatra Neamț, 1999, Traian Nicola în "Valori spirituale tutovene" vol. 6-R-Z.

Petruș Andrei a scris eseuri, cronici, recenzii despre opera și personalitatea scriitorilor: Ștefan Vasiliu, Lucian Vasiliu, Cezar Ivănescu, Daniel Corbu, Simion Bogdănescu, Nicolae Botezatu, Marin Toma, Florin Grigoriu, Andra Dudulea, Constantin Clisu, Corneliu Bichineț, Gruia Novac, Serghei Coloșencu etc.

La împlinirea a 60 de ani de viață urăm domnului Petruș Andrei sănătate, bucurie și tot ce este mai frumos în viață!

Adriana Bojian

MIEREA CUVÂNTULUI

Pe data de 1 iunie poate fi nu numai Ziua Internațională a Copilului, ci se-ntâmplă chiar să se nască și copii. unul dintre aceștia a venit pe lume la 1 iunie 1946, în satul Bărc-Coșmani, comuna Români, județul Neamț și se numea Andrei Petru. După ce a trecut treptele inițierii în viață, a început să scrie versuri, sub numele de Petruș Andrei, în diverse publicații, în vreme ce practica onest și cu talent pedagogic meseria de profesor de limbă și literatură română la Liceul din Puiesti, județul Vaslui. S-a căsătorit de timpuriu cu Livia-Georgeta Nasie din Bârlad, pe atunci încă studentă la aceeași facultate din Iași, devenită și ea profesoară și care i-a născut trei fete: Loredana, Oana și Elena.

Copilul din 1946 a ajuns om mare și împlinește pe 1 iunie 2006 vârsta de 60 de ani,

moment când la bilanțul literar se prezintă cu volumele de versuri: *Descântece de inimă rea* (1995), *Floarea de jar* (1996), *Flacăra de veghe* (2000), *Dulcea mea Doamnă,/Eminul meu iubit* (2002), *Cântecul toamnei* (2003), *Mierea din trestii de cuvânt* (2005). Cum se vede, pentru fiecare decadă a vieții câte o carte. În cel din urmă volum, apărut la Editura Sfera din Bârlad, găsim o poezie intitulată *1 iunie 1946*. Vorbește, desigur, despre clipa când în jurul noului venit pe lume s-au adunat nelipsiteles ursitoare, trei la număr, fiecare cu darurile ei. Prima îi dăruiește frumusețe și locvacitate pentru a fi bun de învățătură, a doua îi poruncește să fie *drept, să urască minciuna* și să pună la cel mai mare preț *iubirea*. În fine, a treia îi prevede că va călători „în lung și-n lat” prin viață, că va fi de multe ori la

ananghie, că va avea neprieteni „cu carul”, că va fi un „ghem de contradicții”, ca *păgân sfânt* și *ascet pătimaș*, prorocire care a făcut ca-n acea clipă să se nască *poetul*. Și s-a născut, a crescut până a ajuns să zămislească *mierea din trestii de cuvânt*.

Cine n-a copilărit la țară nu știe că mierea cea mai bună și mai parfumată (în granule) o lasă albinele în trestii de la streășina casei, acele case țărănești dispărute, învelite cu stuf, ocrotitor de frig, iarna, și răcoritor în zilele caniculare ale verii. Ei, bine, originalitatea poeziei lui Petruș Andrei, sub aparențele ei neotradiționaliste, vine dintr-o hărnicie de albină care adună în trestii cuvântului polenul și dulceața conservate cu doza cea mai potrivită a *veninului vieții*. El ar putea să spună ca Arghezi că a preschimbato veninul strâns, o viață întregă, în *miere*. Din *miere* pare croită și ființa umană a lui Petruș Andrei. Altfel zis, el e un sentimental neoromantic, nu lipsit de tristeți și melancolii bacoviene, trăitor într-o provincie grea de anonim. Și-apoi *dulcele*, cum a demonstrat Edgar Papu în studiile despre Eminescu și despre ontologia romantismului, e o „categorie” estetică prin excelență romantică. Într-o viață literară în care toată lumea e „postmodernistă”, vrăjită de experimente textualiste sau, mai nou, de patima pornofilă și scatofilă, în numele „omului concret”, Petruș Andrei pare un „ultim mohican” rămas rătăcit din alte vremi și din alte țărâmurii, desigur, dispărute. Dar după sașietatea neozolistă s-ar putea ca *mierea din trestia cuvântului* să fie redescoperită. Fiind pus, zilele trecute, să juri cronici literare create de elevii de liceu pentru un concurs de critică literară organizat de Ministerul Educației și Cercetării, la Suceava, am descoperit că adolescenții nu citesc numai literatura licențioasă a „douămiiștilor”, ci și cărți semnate de Petruș Andrei. Ceea e semn că nu contează doar moda.

Dar să revin la metafora *mierii* lui Petruș Andrei. Mi se pare o originală evocatoare a *nostalgiei paradisului*, care e visul cel din urmă al artei, după cum a demonstrat într-o frumoasă carte, devenită clasică, Nichifor Crainic. Impresionează la Petruș Andrei multitudinea ipostazelor *mierii din trestii de cuvânt*. Poate fi dulceața sărutului dintâi (*De iuventute*) sau,

firește, umbra-lumină a mamei: „– Umbră, dacă-o iei cu tine, / Mama cum de e Lumină?” (*Întrebări fără răspuns*). Poetul se nutrește din toate vârstele trecutului: „Întâmplător, în trestii mai ai miere / Dar vremea care-a curs a înnegrit-o” (*Trecutul meu îți flutur o batistă*). De aceea, viitorul îl „condamnă” pe poet la visare și la înălțare: „Să renunț la visuri / nu se poate, / De-aș urca pe munte / numa-n coate”. (*Spre înălțimi*). Ceea ce într-o lume pragmatică ține de domeniul *nebuniei*, căreia Petruș Andrei îi aduce un elogiu donquijotesc, precum altădată Erasmus: „Un ultim cavaler rătăcitor / În lumea noastră plină de mizerii / Și sar în luptă fără să mă sperii / Și sunt, cu toate astea, visător”. (*Elogiul nebuniei*). Cu alte cuvinte, *întoarcerea spre izvoare* stă suport pentru plinătatea vieții, pentru frumusețe: „Mai este timp pentru un vis / Și pentru-a răsădi o floare / Cât ne întoarcem spre izvoare / În primul nostru paradis.” (*Și iarăși s-a făcut târziu*). Imaginea bunicului, ca și aceea a copilului, este imaginea arhetipală a nostalgiei paradisului: „Bunicu-și duce anii-n spate / Și bunătatea în priviri, / În templul marilor iubiri, / El seamănă c-o zeităte”. (*Rondelul bunicului*).

Rostul prim al poeziei este să redescopere „aroma și dulceața mierii” pe care literatura modernă și postmodernă pare s-o fi pierdut (*Poesis*). Aceasta din urmă e aducătoare de *frig*: „Mă-ndepărtez de partea unde-i frig / Ca-n cele patru zări să nu mai strig / Și partea însorită să câștig”. (*Ars poetica*). Poetul e cel ce hrănește mintea și inima: „Ademenеști cuvinte / când te-amăgesc himere / Iar hrana pentru minte / E-a trestiiilor miere” (*Poetul*). Numele acestei hrane este chiar *nostalgia*, căreia Andrei Petruș îi închină una dintre cele mai bune poezii ale sale, din care citez: „Ești lacrima din amintire, / Zeița căreia mă-nchin, / Tu ești paharul meu de vin Și ești o floare de iubire / Crescută-n vârful unui spin”. (*Nostalgie*).

Fire blândă și modestă, cu harul prieteniei și al omeniei, ajuns, la cei 60 de ani, la împlinire ca poet și ca dascăl, creator de reviste literare și publicist avizat, Petruș Andrei este o prezență culturală tonică, depășind sfera de interes a literaturii vasluiene.

Theodor CODREANU

POVESTE

Eu vin de unde se bat munții
Izbindu-se cu latul frunții
Și-n ochi izvoarele mai poartă
Cu apa vie, apa moartă.

Un cal înaripat mi-aduce
Smicelele din mărul dulce
Și-mi bate noaptea la fereastră
Albastră pasăre măiastră.

De ostenesc cu zmeii-n luptă,
Beau urma pașilor de ciută
Să mă prefacă în vioară
Ori, într-o criptă, lăcrămioară.

În urmă las, spre culmi înalte,
Tărâmurile celelalte
Și pajura în plisc mă prinde
Cerând de zor să-i dau merinde.

Când luna trece pod de ape
Și cerbii vin să mi se-adape,
Din umbra cetinilor iese
Cioporul ciutelor mirese.

Atunci închid castele-n mere
Ca să le fac din nou castele
Și Sfintei Vineri cer minune
Să cânt ca de pe altă lume:

Să fac, din vis, împărăție,
Din apă moartă, apă vie,
Din zi cernită, sărbătoare,
Din crengi uscate-pomi în floare.

Mezina Craiului, nurlie,
Ce, cu-n sărut, mă reânvie,
Din lungul somn ea mă trezește
Și vremea nu mă vremuiește.

La drum iau arme ruginite
Și cele haine ponosite
S-ating lumina de pe creste...
Și, dacă plec, rămân poveste.
Petruș ANDREI

Floarea de jar

Vă las să petreceți, prieteni,
Mai puneți vin în pahar,
Eu plec, pe sub umbra de cetini,
Să caut floarea de jar.

Puțini muritori îi știu locul
Și-o viață umblă-n zadar
Că au numai unii norocul
S-atingă floarea de jar.

Ea crește în locuri ferite
Pe culmi pudrate cu var
Că nu e tain pentru vite
Divina floare de jar

În drum sunt poteci cu hârtoape,
Răzbați, de ești temerar,
Și-abia când ajungi pe aproape
Adulmecii floarea de jar.

Nu crește ca pomii-n grădină
Nici semănată-n ogor,
De-aceea, pe sub luna plină,
Fără s-o vadă, mulți mor.

Pe alții mereu îi atrage
Vrăjindu-i îmbătător,
Visând la aromele-i frage
Cad bolnavi unii de dor

Și totuși, mă duc să o caut,
Aceste toate știind,
Momind-o cu sunet de flaut
S-o vad odată-nflorind.

Cândva, poate într-o nserare,
Vă voi aduce în dar
Ca pe-o veșnică lumânare
Aprinsă, floarea de jar.

Petruș ANDREI

DIN STRĂINĂTATE

Mă plâng meri de floare plini,
Plângă-mă doar merii,
M-ai dat, maică, prin străini
Drept în toiul verii.

Nu plâng alții-n viața lor
Cât plâng într-o oră,
Nu mai plângeți, ochilor,
La străini li-s noră.

Îmi trec anii după ani,
Rătăcind pribeagă,
Soarta mea nici la dușmani
N-o doresc întregă.

Ochii mistuiți de dor
Plâng când trec cocorii,
Aștin drumul stelelor
Până când dau zorii.

Frământ pâine prin străini
Cu lacrimi amare,

Pâinea dintr-a mamei mâini
N-are-asemănare.

Cheamă-mă din nou la sân,
Dulcea mea măicuță,
Și pe munte la strâns fân
Să mă vad desculță.

Mă vad iarăși la Români,
Râd în floare prunii
Și te țin, maică, de mâini
Cu tot dorul lumii.

Petruș ANDREI

ALEXANDRU POAMĂ

Apoi Dumnezeu a Zis: "Să facem om după chipul Nostru, după asemănarea Noastră; el să stăpânească peste peștii mării peste păsările cerului, peste vite, peste tot pământul și peste toate târâtoarele cari se mișcă pe pământ."

Vechiul Testament, GENESA, 26

Jurnalul unui băiat cuminte

- roman cu douăzeci și trei de milioane de personaje -

(din manuscris)

soției mele Elena

(...) A mai rămas puțin până la reînceperea școlii.

Azi, mama a descoperit caietul meu. L-a răsfoit, plină de curiozitate, apoi a citit ici și colo, pe urmă l-a pus la locul lui. Din camera cealaltă, unde mă aflam, am văzut totul, dar n-am zis nimic. La fel a făcut și mama. Doar când i-a venit ei la socoteală, mi-a spus că mi-a văzut jurnalul, dar n-a găsit în el nimic din ceea ce se aștepta: nu tu amintiri, nu tu gânduri... mai speciale pentru... vreo fată, nimic... Hm!, nici nu știam că un jurnal poate să cuprindă și așa ceva...

-Doar niște aiureli în caietul ăla al tău. Eu nu înțeleg ce rost are să scrii acolo fel și fel de... mărunțișuri, când băieții și fetele ca tine...

-Treaba lor, am răspuns eu.

-Și, a mai continuat ea, uite-așa, consumi un caiet degeaba. Dar, ai grijă unde îl pui, să nu-l găsească și altcineva și... Și nu mai scrie acolo ce-ai auzit pe la posturile străine pe care le ascuți! Să nu dăm naibii de vreo belea!...

Asta-i bună! Cine să dea peste jurnalul meu? Că, pe ăsta n-am de gând să-l mai iau la școală, m-am ars, deja, odată...

De fapt, nu mi s-a întâmplat absolut nimic. Profesorul mi-a dat media maximă, diriginta nu mi-a zis nimic (cred că nici nu știe ce s-a întâmplat atunci, la ora de română, când mi-a fost confiscat acel jurnal) deci, toate-s bune.

Doar că, din când în când, profesorul mă fixează îndelung și încearcă să-mi vorbească din priviri. Parcă ar vrea să-mi spună ceva ce eu, acum, nu pot cu nici un chip să înțeleg. Poate că n-a sosit încă vremea...

* * *

Martie, 19...

Vreau să scriu acum despre o întâmplare, pe cât de ciudată și de nedorită, pe atât de tristă și de neexplicat.

Pe aceeași stradă, nu departe de casa noastră, locuiește nea Ion Ion. Un om blând și cu vorbă caldă. O ființă care n-ar fi niciodată în stare nu numai să facă un rău și dureros lucru, dar chiar să zică o vorbă nelalocul ei ori să spună cuiva nici "dă-te mai încolo". Omul acesta este atât de milos, încât nu este în stare nici măcar să ia gâtul unei găini, căci, ori de câte ori vrea nevastă-sa, tanti Floare, să pregătească o mâncare mai aleasă, e nevoită să iasă în drum și să roage pe cine-i iese-n cale să-i taie pasărea, unii, fără nici o vorbă, iau cuțitul din mâna femeii și, nici una, nici două, se-apucă de treabă. Alții, mai clonțoși și mai cu chef de vorbă, mai întreabă făcându-se a nu ști:

-Da' ce-i cu Ionică? Nu-i acasă? Sau, te pomenești c-o fi bolnav, sărmanul!

La început, femeia încerca să le explice ce și cum. Și-atunci, replicile tăioase nu-ncetau să-și facă apariția:

-Ce vorbești? I-auzi? E milă bietului om! Da' să mănânce nu i-o fi milă, ai!?

Acuma s-a obișnuit toată lumea cu gândul ăsta și nimeni nu mai întreabă nimic. Unii, de cum o văd pe tanti Florica la poartă, cu o găină în brațe și cuțitul în mână, pricep imediat, chiar de la o oarecare distanță, cam cum vine treaba și, fără ca ea să apuce măcar să-i roage, au și început să ucidă găina.

O scenă de-a dreptul tragicomică se petrece în curtea lui în preajma sărbătorilor de Crăciun,

când fiecare creștin gospodar ia gâtul porcului, dacă îl are, spre a-i pregăti carnea pentru festinele ce urmează. Nenea Ion, bineînțeles, nu ți-ar băga cuțitul în grumazul porcului nici să-l pici cu ceară. Așa că, de cu seară, vorbește cu câțiva oameni, iar, spre dimineață, sătenii se prezintă în ograda lui, spre a face cele de trebuință. Tot ei prind porcul, îl leagă, îl scot din coteț și-l duc în grădină, acolo unde urmează să fie tăiat, pârlit, curățat și tranșat. Alături de oamenii care fac toate aceste treburi este și nenea Ionică, dar el nu este vioara-ntâi așa cum fac alții când taie porcul lor, iar vecinii vin doar pentru a ajuta la un lucru ce nu se poate face de unul singur. Ajunși cu toții în grădină, stăpânul casei ține, cât și cum poate, de animalul ce urmează a fi sacrificat, însă nu privește direct la porcul ce va fi tăiat, ci, fie că astă cu ochii închiși, fie că se uită într-altă parte. După tăierea gâtului, animalul moare lent, zbătându-se mult. În popor se zice că, ori de câte ori se-ntâmplă una ca asta e sigur că i-a fost cuiva tare milă de bietul sacrificat... Acum câțiva ani, s-a întâmplat o adevărată pățanie. Negăsind decât doi oameni care să vină și să-l ajute, nea Ion era, deci, al treilea. Așa că, în dimineața tăierii, ar fi trebuit să mai lase ceva din milă și să-nfigă mâna mai serios pe animal. Și-a dat și el seama că nu are altă alegere și, cu lacrimi în ochi, a înșfăcat porcul, l-a legat și l-a târât afară din coteț, ducându-l spre fundul grădinii. Aici, după ce a doborât animalul la pământ, oamenii, văzându-l atât de vânjos pe nea Ionică, în ziua aceea, s-au simțit datori să întrebe:

-Îl tai tu?

Așteptau să audă un da hotărât, căci, gândeau ei, s-o fi petrecut ceva în sufletul acestui om, ceva ce l-a făcut să-și mai iasă puțin din blândețea lui cea fără margini; tot timpul drumului de la sălașul animalului și până-n grădină se uitau unul la altul și-și dădeau coate văzând brusca și inexplicabila transformare a consăteanului lor.

-Nu, nu pot. Mi-e milă.

Iar, după ce unul din ajutori s-a hotărât să-nfigă el cuțitul în gâtul animalului, făptașul s-a așezat în față, cât mai aproape de grumazul porcului și i-a dat prima înțepătură; au simțit, toți trei, o zmuțitură zdravănă. Până să-și vină ei în fire, sacrificatul fugea prin grădină, cu cuțitul

înfipt în gât, de mama focului. Cu greu l-au putut prinde și au reușit să-și termine treaba...

...Acum câteva zile, o întâmplare de necrezut i-a făcut pe toți sătenii să-și pună, pentru o clipă, mâna la gură și să spună:

-Nu se poate! Nu e cu puțință”

Și, totuși, e cât se poate de adevărat: Ion Ion a omorât o bătrână din sat, pe țața Maria Dumitrache...

...Era sărbătoare. Dar, cu toate astea, nea Ionică s-a dus la cumnatul său, Florică Niculescu; mai aveau de reparat ceva la acoperișul casei. Era musai să-l cârpească măcar un pic, căci ploile astea iuți și reci de primăvară începuseră să curgă-n casă aidoma ca afară. Lucraseră la repararea șindrilei toată săptămâna și ar fi fost păcat să piardă o zi, mai ales că le rămăsese atât de puțin de făcut.

-O fi ea sărbătoare – și-o fi zis. Dar Dumnezeu o să ne ierte că lucrăm într-o asemenea zi. Doar facem o treabă necesară unor suflete omenești, deci, tot creștinească.

Către seară, au sfârșit munca. S-au spălat amândoi, și-au curățat și aranjat, cât de cât, hainele, că, doar, Ionică nu putea merge pe drum așa, ca un prins pe gărlă, mai cu osebire într-o zi de sărbătoare.

Iar, după ce au șters un pic urmele proaspete ale muncii și oboselii, nenea Ion a zis că se duce acasă, că l-or fi așteptând ai lui. Însă, nevasta lui nea Florică, nu și nu, că să ia ceva-n gură, așa, ca să se mai poată târâ măcar până acasă. Degeaba a spus nenea Ion că a mâncat foarte bine la prânz și că nici n-a trecut prea mult timp de-atunci, că nu prea-i e foame... Nea Florică și nevastă-sa una știa: că să guste ceva, să nu refuze, că-i păcat de Dumnezeu, că... Și, e lucru știut, o masă fără țuică și vin nu e prea cu puțință în casa unui gospodar ce se vrea fruntea satului; așa că, s-a încins un mic chef. Prea mult n-a băut nea Ionică la cumnatu-său. A început să nu se simtă prea bine, parcă-l durea și capul un pic și nici poftă de mâncat ori de băut nu prea avea... Presimțea el, oare, ceva? Cine știe? Oricum, toate astea erau, poate, niște semne despre ceea ce urma să i se-ntâmple...

Se-nserase de-a binelea când a pornit-o Ion Ion, păcătosul, spre casa lui. A ieșit din curtea lui Nicolescu, a-ncălecat bicicleta și, după ce-a

mers doar câteva zeci de metri pe un drum de țară, a dat de șoseaua națională, cea plină mereu de mașini, de faruri puternice, de zgomot de motor și claxoane de tot felul. Luminile autoturismelor și camioanelor ce veneau din sens invers îl orbeau, câteodată, pur și simplu, dar lui nea Ion nu prea îi păsa căci mersese pe acest drum, fir-ar noapte, fir-ar zi, de sute, chiar de mii de ori în viața sa. Ce i s-ar fi putut întâmpla? Doar cunoștea șoseaua mai bine, chiar, decât propriul lui buzunar...

Deodată, însă, vede cum, pe partea lui de mers, înainta, în plină viteză, o mașină mică. “Ce să fie asta?” se-ntrebă Ion Ion. “Probabil că ăsta de la volan e beat, ori a adormit” își răspundea tot el. Și, profitând de faptul că stânga era liberă, cârni bicicleta într-acolo, lăsându-l pe nebunul cu autoturismul să meargă pe acolo unde nu avea voie. Cum altfel să evite un accident gata făcut? Mașina era foarte aproape de el și-l orbește, pur și simplu, cu farurile ei, aproape că nu mai vede decât lumina gălbuie și foarte puternică din față. Asta, însă, nu ține decât câteva clipe, căci autoturismul, gata, a trecut, de-acum, ducă-se! “Ăsta n-o să prea moară-n patul lui”, gândește nea Ion, dar n-apucă să-și termine gândul, că aude câteva pocnituri, una după alta, apoi simte că bicicleta lui s-a oprit pe ceva moale. Aude o bușitură înfundată și vede, înțelege că trupul unei ființe se prăbușește pe asfalt. Descalcă vehicolul și pricepe că o femeie, după câte se pare, o femeie în vârstă a încercat să traverseze șoseaua și, nevăzând bicicleta, și-a băgat bastonul în roata din față, rupându-i câteva spițe. Se uită cu atenție la cea căzută. O recunoaște. Dar nu poate pricepe nici în ruptul capului cum de-a ajuns țața Maria Dumitrache tocmai la ora aceea și tocmai acolo. Pune bicicleta rezemată de-un pom, undeva, la marginea șoselei și pe bătrână o cară de pe mijlocul drumului aproape de locul unde se afla vehicolul. Înțelegând ce s-a întâmplat sau ce s-ar putea întâmpla – căci din capul țaței Maria curge un fir roșu care nu dă semne că ar vrea să se oprească-Ion Ion face disperat cu mâna la toate mașinile care trec pe lângă el și circulă în direcția orașului. Oprește, în cele din urmă, un camion. Nea Ionică, printre lacrimi și suspine, reușește să-i spună șoferului ce s-antâmplat. Acesta-i spune să urce bătrâna în cabină. După ce aruncă și

bicicleta în cutia camionului, nea Ion urcă și el, iar mașina pleacă. De cum s-a închis ușa, cabina a fost inundată de un miros puternic și pătrunzător de alcool, de tărie puturoasă.

-Da' știu că s-a sprîțuit bine bătrâna, zice, șoferul.

Nea Ionică nu-i răspunde. Nu poate. Încearcă să scoată și el un cuvânt, unul cât de mic, dar nu reușește.

-Ajungem acușica la spital și doctorii or s-o facă mai ceva ca nouă, zice guralivul șofer. Care mai adaugă: Dacă vor mai avea și pe cine!

Deci...Doamne ferește” Nu nu se poate. Nu poate fi adevărat. Dumnezeu ăsta nu poate fi așa de crud...

Ion Ion s-a dus apoi la Miliție. După ce le-a povestit de-a fir a păr cele petrecute, ofițerul de serviciu a chemat un lucrător, care l-a luat în mașină și s-a dus cu el la spital; acolo i s-a luat sânge pentru analiza alcoolemiei, iar plutonierul care era cu el a ținut să-i spună:

-Să știi că o să fie cam cotoioasă dacă iese alcool în sânge...

Subofițerul a cerut să vadă și victima. Doctorul n-a fost de acord, însă milițianul a insistat, iar medicul le-a dat voie, în cele din urmă, precizând, doar, că le este permis accesul la reanimare doar pentru puține clipe. De cum s-a deschis ușa rezervei, plutonierul a deschis porthartul, din care a scos un aparat de fotografiat, cu care a început să facă poze.

Cu aceeași mașină și același om, nea Ionică s-a dus la locul faptei. Aici plutonierul a început să măsoare și să fotografieze, pe urmă să-i pună fel de fel de întrebări apoi iar să măsoare și să fotografieze...

L-a pofțit, din nou, în mașină și s-a îndreptat cu el spre Miliția Orășenească. Acolo, i s-a cerut să scrie o declarație și-ncă una, i-au mai pus câteva întrebări, după care au dat telefon la spital. Bolnava trăia încă, dar starea ei era departe de a se afla în afara oricărui pericol.

I-au mai cerut o dată buletinul de identitate, au scris ceva de pe el într-un registru, pe urmă l-au pofțit pe nenea Ion să-și ia bicicleta și să plece acasă; or să-l cheme ei când va fi cazul...

Azi dimineață, în stația de autobuz, oamenii spuneau că țața Maria a murit la spitalul din oraș. Imediat după aflarea veștii, l-am văzut pe nenea Ion coborând din autobuzul ce venea de la oraș. S-a dat jos din mașină și a început să plângă în hohote. Când, în fine, a putut să îngaime ceva,

lumea l-a întrebat cum de i s-a întâmplat tocmai lui un asemenea ghinion. Și-a înghițit cum a putut lacrimile și a început să povestească totul. ..Iar, la sfârșit, a adăugat:

-E cruntă pedeapsa lui Dumnezeu pentru cei ce nu-i respectă poruncile și sărbătorile. Doamne, de ce m-ai pedepsit?...

-Lasă, Ionică, încercau oamenii să-i dea curaj, n-ai să pățești mai nimic. Am auzit că tața Maria era cum umbla ea mai întotdeauna, adică aghezmută bine.

-Cine o să-mi ierte mie păcatul cel mare, acela că am omorât un om cu mâinile astea, cine? Chiar dacă legea n-o să mă pedepsească, osânda mea va fi fără de margini numai dacă o să mă gândesc că eu am putut să curm o viață. Cu ce ți-am greșit, Dumnezeul meu, cu ce?...

* * *

Azi, profesorul de română m-a uimit, pur și simplu; nu-l credeam în stare de un așa mare curaj. Și, totuși, ecce homo!

Trebuia să ne predea la ora de teorie a literaturii, despre "Lazăr de la Rusca". O poezie cât se poate de lungă și scrisă de porunceală, o baladă epică, zice-se, scrisă ca să fie, adică fără convingere și talent, ci, doar, spre a preamări faptele de "vitejie" ale unui comunist în luptă cu țăranii neascultători și refractari la colectivizare. N-o să-mi iasă niciodată din minte versuri de o tâmpenie și stupizenie perfecte:

"Vine Lazăr singurel,
Cu măicuța după el"...

Ei, nu! Azi, profesorul nostru ne-a vorbit despre Shakespeare și piesele sale. Ne-a adus multe volume de sonete și teatru ale marelui autor clasic englez, piese scrise de el și înregistrate pe disc. Ne-a vorbit despre Romeo și Julieta, despre Hamlet și Ofelia, despre Henric al VIII-lea și John Falstaff.

Unele lucruri, din ceea ce spunea el, îmi erau cunoscute, căci, astă vară, după admitere, mi-a picat în mână o carte, "Istoria literaturii engleze", scrisă de un autor sovietic, Anikst. Am fost șocat să văd că un rus poate scrie, pe vremea lui Stalin (despre care aveam să aud că a fost un satrap și un dictator) nu în legătură cu literatura sovietică actuală, ci despre Shakespeare și Byron, despre Yeats și Dickens. Unele din lucrurile scrise de Anikst în cartea sa mi s-au părut cam trase de păr; spre exemplu, despre Hamlet se zice că ar fi "exponent al burgheziei tinere și în ascensiune" și

câte și mai câte tâmpenii de genul ăsta. Numai că profesorul nostru ne-a ferit de toate acele enormități, arătându-ne că Shakespeare a reliefat iubirea pură și diafană, care se lovește, la tot pasul, de piedici felurite, peste care nu poate trece. Tot el dezbate, în opera sa, teme ca lăcomia, lașitatea, perversiunea... La mare cinste sînt, în teatrul shakespearian, cumpătarea și înțelepciunea, dragostea de viață și dorința de a o trăi așa cum trebuie, așa cum merită...

Nu l-am auzit niciodată pe profesorul nostru vorbind astfel. Parcă era alt om. Este adevărat că, din când în când, își mai dă el drumul și mai spune la oră lucruri care nu prea sînt din manual. Dar, chiar și așa, să facă o temă în locul alteia, inclusă, deja, în manual, parcă e prea mult. Și, totuși...

...Dar asta n-a fost totul. Pentru că nu doar la ora de română s-a întâmplat să asistăm la o deviere de programă. La diferență de trei ore de curs, profesoara de muzică ne-a spus că, începând de astăzi, va trece să ne facă educație muzicală. Ce-o fi pățit Mimica? (Așa-i ziceam noi, pentru că, într-una din zile, doamna Brăiescu și-a adus băiatul la școală, neavând probabil, cu cine să-l lase acasă. Puștiul, Vasilică, s-a luat la gură cu unul din colegii mei de clasă, Relu Dragomir, care, nici una, nici două, l-a plesnit. Urlând cât îl ținea gura, țâncul amenința:

-Las', că te spun io lu'mimica, și-ai să vezi tu pă dracu'!

De-atunci, mămica lui Vasilică și profesoara noastră de muzică a rămas cu porecla de Mimica. Cum de și-a permis să treacă peste "Imnul de stat al Uniunii Republicilor Sovietice Socialiste" la care ajunsesem? Ar fi trebuit să învățăm să-l solfegiem, să-i învățăm textul atât în limba română, cât și în rusește, dar nu... Și, când te gândești că, după imnul sovietic, care de fapt, deschidea un amplu capitol în cartea noastră de muzică, acela al cântecelor "patriotice și revoluționare", ar fi urmat să "studiem": "Republică, măreață vatră", "Porniți înainte, tovarăși" și, desigur, "Internaționala". Nu mai vorbesc de "Sună toaca prin toată Doftana", "Tineret, pe șantier", și alte câteva... Iar profesoara noastră își ia libertatea de a ne vorbi despre Cimarosa și "Căsătoria secretă", despre Bethoven și "Egmont", despre Bach și Schubert, despre Gounod și Händel... Se-ntâmplă, oare, ceva? Cred că da. Sau, mai degrabă, cred că a început să se întâmple ceva..."

O EXEGEZĂ DE REFERINȚĂ

O monografie de o complexitate rar întâlnită a publicat de curând criticul și istoricul literar Theodor Codreanu, având ca subiect opera lui Mihail Diaconescu. Profesorul vasluian are în urma sa o bogată listă de lucrări proprii, deopotrivă romane (*Marele zid*, *Varvarienii*), cugetări, dar mai ales istorie literară. De peste două decenii, Theodor Codreanu a devenit unul dintre cei mai de seamă eminescologi, cu câteva lucrări definitorii: *Eminescu-dialectica stilului* (1984), *Modelul ontologic eminescian* (1992), *Dubla sacrificare a lui Eminescu* (1997), *Mitul Eminescu* (2004), *Eminescu-martor al adevărului* (2004). Și alți autori i-au reținut atenția, precum I.L. Caragiale, George Bacovia, Cezar Ivănescu sau Grigore Vieru, dar și istoria românilor de dincolo de Prut căreia i-a dedicat o carte adevărată și de mare succes, *Basarabia sau drama sfâșierii* (2003), ajunsă în numai doi ani la a treia ediție. Istoricul literar propune de fiecare dată abordări estetice cu largă deschidere filozofică, dar și cu o înțelegere sociologică sau istorică de mare adâncime. Opera domniei sale nu se revendică neaparat criticii literare, ale cărei precepte le folosește însă atunci când se oprește asupra unor cărți cu ochiul celui preocupat să descopere valoarea. Sensibilitatea sa deosebită, am spune înăscută, descoperă în marile panorame estetico-filozofice ce-i sunt caracteristice, nuanțe de o finețe aparte, duse uneori până la subtilități de imagine și stil. Întreaga sa natură l-a îndreptat mai ales către poezie (Caragiale nefiind departe de asemenea structuri), încât, probabil, a simțit nevoia să-și echilibreze natura cercetărilor prin incursiuni în genul dominant al ultimelor două secole, romanul.

De aceea ni se pare că, nu întâmplător, Theodor Codreanu a avansat în prim-planul preocupărilor sale proza de dimensiuni mari, concepută ca romane multivolume sau cu serii istorice cu evidente conotații programatice. Din a doua categorie face parte și Mihail Diaconescu,

care și-a extras materia epică din spațiul dacoromân al ultimelor două milenii. Fascinația unor asemenea construcții epice este indusă de continua descoperire a fluidului viu care circulă prin arterele nevăzute ale unei națiuni cu istorie proprie. Mihail Diaconescu este, probabil, singurul prozator român care a simțit, după Eminescu, pulsația din străfunduri a elementelor arhetipale ce ne definesc genetic. Și-o face, cum recunoaște Theodor Codreanu, cu

umilință, ca scribul antic devenit în mitologia romancierului *diaconie artistică*, a celui mai de jos slujitor al credinței.

Unui asemenea tip de roman i se recunoaște spiritul de sinteză, de unificator cu celelalte tipuri de romane. El nu are ca precursor *Neamul Comăneștenilor*, ci mai degrabă romanele lui Camil Petrescu, cel ce a văzut idei și, în mod sigur *Din zilele Revoluției* a lui C. Stere și mai aproape de noi decalogul romanesc al lui Paul Anghel, *Zăpezile de-acum un veac*. La o privire atentă, doar ultimul se apropie de ceea ce numim *familia de spirite*, ținând seama de amploare și mai ales de compendiile teoretice substanțiale ce însoțesc epica istorică. Mihail Dragomirescu a mers la origini cu *Istoria literaturii dacoromâne* (1999) și textele comentate din *Antologia de literatură dacoromană* (2003), dar și prin *Prelegeri de estetică a ortodoxiei*, 2 volume așezate de romancier la temeiurile artistice ale poporului român. Paul Anghel are și el o privire arhetipală asupra culturii române sintetizată în lucrarea postumă *O istorie posibilă a literaturii române. Modelul magic*, rămasă, din păcate, neîncheiată.

Mihail Diaconescu rămâne singular prin istorie convertit în epică. El alcătuieste deopotrivă o fenomenologie istorică și una a spiritului, cum observă Theodor Codreanu, a spațiului și a timpului, încercând să probeze, fie și prin ficțiune, continuitate arhetipală a ontologiei românești. Și o face convingător prin câteva romane ample, scrise nu neaparat cronologic, dar completându-se în

ansamblu. Începutul s-ar face prin *Călătoria spre zei* și *Depărtarea și timpul*, “romane dacoromâne”, demonstrative în natura lor filozofică. Lumea medievală e retrăită în *Adevărul retorului Lucaci*, trăitor într-un moment al resurecției războaielor religioase medievale. Raportul dintre creator și putere e surprins într-o adevărată trilogie, pe lângă cel amintit mai înainte figurând *Culorile sângelui* și *Umbrele nopții*, publicate nu neaparat în ordinea istorică, dar refăcând post-factum percepția cronologică a lumii. Dar romanul său suprem, care adună toată abnegația documentară, obiectivitatea narativă, patosul idealității rămâne *Sacrificiul* (1988), epepeea Marii Uniri, cum a

fost numit, roman care pune în valoare momentul de boltă al istoriei românești. Aici maturitatea deplină a autorului a dat o operă rotundă pe care trebuie să o așezăm între zidurile de referință ale literaturii române.

Opera lui Mihail Diaconescu primește prin monografia lui Theodor Codreanu o nouă confirmare a valorii și complexității acesteia, asociată cu o amplă fișă biografică, bibliografie și o iconografie extrem de bogată, încât orice altă cercetare ulterioară va trebui să se poziționeze față de această pătrunzătoare exegeză.

Emil VASILESCU

(din Revista Biblioteca, nr. 11, 2005)

CORALA FANTASIA A ÎMPLINIT 10 ANI

Vocea este cel mai frumos dar pe care ni l-a dat natura, iar corul o orgă umană la care dirijorul cântă, activând niște clape numite suflete.

Corala FANTASIA a ponit la drum în iarna anului 1995, la gimnaziul “ELENA CUZA” din Vaslui. Debutul propriu-zis al celor 40 de copii cu vârste între 12 și 15 ani s-a produs în primăvara anului 1996, într-o întrecere corală județeană.

De atunci, FANTASIA a devenit, destul de repede, o prezență nelipsită din evenimentele artistice desfășurate la nivel județean și, mai târziu, pe scene din țară și din străinătate.

Corul a atins un nivel de măiestrie vocală, transformând fiecare spectacol într-un eveniment artistic impresionant. Muzica FANTASIEI este

mereu vie, accesibilă și cu o mare forță generatoare.

Membrii formației și dirijorul ei sunt într-o permanentă luptă de autodepășire. Au și un etalon al tuturor acțiunilor lor: simțul măsurii. El disciplinează, ordonează și echilibrează până la milimetru toate acțiunile întreprinse.

Interpretarea corectă, expresivă și elegantă, plină de noblețe și sensibilitate a repertoriului FANTASIEI presupune din partea membrilor ei o pregătire permanentă în direcția dezvoltării auzului muzical, a perfecționării tehnicii respirației și a cultivării vocilor.

Aceasta a fost posibilă numai prin numeroase și adecvate exerciții efectuate sub îndrumarea unui specialist, nimeni altul decât profesorul Vasile Negură, care știe să țină cont de specificul vârstei celor pe care îi pregătește, de registrul sonor și ambitusul fiecăruia dintre aceștia.

FANTASIA are un repertoriu bogat (peste 100 de cântece) a cărui paletă pleacă de la rafinamentul retoric al muzicii sacre, trece prin sunetele gospel-ului și ale jazz-ului, pentru a nu uita, în final puritatea muzicii corale folclorice.

Explorarea entuziastă a muzicii internaționale asigură varietatea, prospețimea și dinamismul repertoriului coralei.

Repertoriul FANTASIEI reprezintă o adevărată arhitectură sonoră. El este în realitate, un masiv care nu poate fi cucerit decât prin reveniri repetate și pe trasee diferite. Satisfacția înălțimii o au numai membrii formației, dirijorul ei și cu siguranță fanii lor.

Repertoriul FANTASIEI este impresionant prin consistența, diversitatea și valențele multiple ale mesajului.

PREMII:

-martie, 1997 – Premiul I la Concursul Național al Corurilor Școlare, Piatra Neamț (secțiunea gimnaziu);

-august, 1998 – Ovidiu Botezatu, membru al FANTASIEI câștigă Concursul Național “Micul Prinț”, organizat de Președenția României;

-decembrie, 1998 – Premiul la Concursul de Muzică Religioasă organizat de Fundația “Adevărata Credință în Dumnezeu”;

-mai, 2000 – Premiul I la Concursul Național al Corurilor Școlare, Râmnicu Vâlcea (secțiunea gimnaziu);

-mai, 2002 – Premiul I la Festivalul Internațional “Orlando di Lasso”, Camerino, Italia (secțiunile folclor și coruri de copii);

-mai, 2004 – Premiul I la Concursul Național al Corurilor Școlare, Bacău (secțiunea gimnaziu);

-octombrie, 2004 – Premiul “Cum Laude” la Festivalul Internațional al Corurilor de tineret Veldhoven, Olanda;

TURNEE:

-martie 1988 - Chișinău, Republica Moldova;

-martie, 1999 - Stavros, Grecia;

-decembrie, 2000 - Alsacia și Bretania, Franța;

-iulie, 2001 - Berlin, Germania (Festivalul Coral “Stimmzauer”);

-mai-iunie, 2002 - Alsacia și Bretania, Franța

ÎNREGISTRĂRI:

-Radio Iași;

-O casetă audio și un CD: “Itinerarii muzicale”;

-Un CD cu 5 piese (înregistrat la Berlin);

-Un CD cu 3 piese (înregistrat la Veldhoven, Olanda)

Copiii Coralei cântă întotdeauna pentru public, cântă din inimă și pentru inimă, căci ei vor să daruiască tuturor și pretutindeni fericire și iubire. Ei se pregătesc permanent pentru noi

spectacole, în ideea promovării idealului păcii prin intermediul moștenirii muzicale românești și internaționale.

FANTASIA este interesată major de orice participare la concursuri și festivaluri, pentru a schimba idei, pentru a încuraja legăturile între popoare, pentru a cunoaște mai bine cultura, tradițiile și bogățiile altor civilizații.

Muzica FANTASIEI este sinceră, spumegând de melodii cuceritoare și trepidație ritmică, de claritate și expresivitate. Ea ni se adresează nemijlocit nouă, tuturor și pătrunde atât de adânc în suflet, încât nu o vom putea uita vreodată.

Audiind FANTASIA puteți descoperi cu ușurință concordanța dintre tonalitățile majore și conținutul lor optimist, luminos.

Urmărind un concert al FANTASIEI inimile spectatorilor își revarsă admirația ca râurile primăverii prea plinul, pentru fiecare membru al formației. Personal mă simt cuprins de fiecare dată de o senzație de plenitudine.

Dirijorul, profesorul Vasile Negură, a fost la rândul său membru al formației corale CANTORES AMICITIAE aparținând Academiei de Muzică din Iași.

Profesorul Vasile Negură a pornit cu o mare seriozitate încă de la alegerea repertoriului, la pregătirea lui prin îndelungate repetiții pentru realizarea unei tehnici de cânt ireproșabile, a omogenizării, pentru a putea transmite ascultătorilor stări de emoție de neuitat.

Dirijorul Vasile Negură știe să dea impuls ritmic, prin gestica sa, coordonează activitatea coriștilor prin atitudinea sa, subliniind inflexiunile, reglează echilibrul diferitelor compartimente ale corului, rescriind piesa respectivă.

Acest om cu suflet de floare, dedicat prin excelență activității corale, a primit în mai 2000, Premiul Special pentru cel mai talentat dirijor, acordat de celebra Fundație MADRIGAL – MARIN CONSANTANTIN.

FANTASIA, un altoi pe tulpina frumosului cotidian vasluian, a devenit o bogată comoară de speranță și frumusețe. La împlinirea celor 10 ani de existență îi urăm: LA MULȚI ANI! Și noi și mari succese!

Prof. Dumitru Apostolache,
Liceul “Emil Racoviță”, Vaslui

ION GHEORGHE PRICOP

Fata primarului

Tunul, la margini de sat:
e-n petreceri primarele!
Și *celălalt* întârzie cu pasul
Legat de fiongul din gât:

costum *harașo*, croit de neveste,
zice-se, cravată din in...
Printre case mătură miros plachii,
De nunți, pustia vântului.

Brr! Visează la ieftin ospăț
câinele *Gow*, așezându-și labele
în beregata vecină gurii de tun:
se cutremură; *-Ehe, ce bombă,*

mârâie *"Mirele dă cacialma-
lipsește, ca forma din neguri.*

Și-n loc să sloboadă salive,
falusul roșu-i și-l las-aburind

și-mproșcă fete cu albe erecții;
atunci, se-ntâmplă întoarcerea
carelor grâului; ogoru-i sătul
de mireasma pâinilor coapte;

râgâie nopți pe zăplazul porților vechi;
codanele spun c-aduc pe umeri,
dar n-au decât seceri
și ulcioare sfărâmate în mână.

Bârfa, halunga cu gâtul sucit,
cătore păcatele altuia: *-Mașă
fîia Marelui Nostru Primar
n-are pereche-n nuntire.*

*-S-aleagă brandul, cumva?
Împerecheze-se-acum cu ghiuleaua
din țeava ca drănga ceru-nțepând?
-Pe câinele paznic de tun să și-l ia,*

ce-acum se linge la târtiță.
-s-au, descătușată de prima rodire,
meschine proiecte să uite ca
să-și bage sub unghii câmpiile...

Îmbețivatele clopote, cearcăne-
-ovale, atârnă de cer.

Pastel

Pleacă cirezile cu dealul pe cozi,
copitele-nclieie bălegar și idile,
ulițele pătrund printre iubiți înlemniți,
pregătiți să devină icoane;

sărutul e umed și nesărat,
îngerii îl amână pe cealaltă lună,
îmbrățișările au ceva dintr-un laț,
jurămintele șchioapătă, se-ngână.

Și-ncet, nealintate pe păr,
fetele-adoarm pe bovine;
drăguții flăcăi, de politețe smunciți,
le lasă-nghițite de larmă.

Doar *una*, sus, într-un turn,
ca mierla ouată sughiță,
până când, cu dor-n cârlig
flăcăul biserica hățână;

și-i cade în brațe: *-Mie,
numai mie, ca din pepene-o felie,
ca un hoț pângar, Ileano,
furu-te-aș, făr'cununie"*

Se-torc cirezile cu dealul pe cozi,
aburind pe sub nări iubirile șchioape...
Într-o lulea moșul le-ndeasă, le fumeagă,
câtă vreme mai are
zilele cuibărite pe crengi.

Tună în tresti și plouă cu iepe,
ninge cu aripi, visări troienesc,
și...pleacă cirezile...

Ion Gheorghe PRICOP

PASĂREA CU PENE DE AUR

Depărtat. De toate. Dincolo în viața de care tocmai se desprinsese, era atâta culoare. Atâta lumină. Da, într-adevăr fusese viață, pentru că fuseseră și stele și iarbă și cer și sărut. Sărutul, mai mult decât o banală parolă. Mult mai mult.

Se trezise dintr-odată bezmeticind. Nici măcar nu știa dacă murise sau nu. Dar viața aceea de dinainte, cu siguranță murise. Vedea foarte clar, însă ca din niște universuri paralele, și viața din care tocmai se desprinsese, și planeta Micului Prinț, și dosarul unor iubiri interzise. Aha. Asta însemna că încă nu murise de tot.

Se așezase la masa de scris, avea o mulțime de lucru. Dar cuvintele parcă-i intraseră în grevă. Cam asta palpa sufletul lui, pe care durerea mută deja îl făcea să amortească.

Dintr-odată, o pasăre cu pene de aur se apropie periculos de mult de geamul său, sfredelindu-l, prin sticlă, cu ochi înghețați.

A fost râsu' dracu', ce era cu toată mascarada aceea, în care până și călăii se deghizaseră în bufoni? Lumea-i plină de creaturi efemere, de musculițe de oțet tributare instinctelor, care nu știu decât să se înmulțească și să moară, urmând același proces jignitor de repetabil. Lumea-i plină de sclipiri boante, care au ajuns să facă beșici la gură de câte ori au îmbăloșat teiubescul pe care l-au terfelit mereu, transformându-l doar într-un șablon, umil și prefăcut!

Se simțea depărtat, extras din toate. La rândul lui, el trebuia să extragă din viața de dinainte doar ce era al lui. Să izgonească în eclipse veșnice soarele comun, pentru a lăsa să lumineze doar soarele propriu, să ghilotineze totul în două.

Observă că nu mai udase florile de mult.

Din suflet îi căzu o frunză.

Undeva în univers, în clipa aceea, o pereche se săruta pentru prima dată, o alta se despărțea iremediabil. Pentru o clipă, se simți prins în mijlocul unui tăvălug nemilos, al comunului.

Pasărea cu pene de aur se apropie din nou amenințător, lovindu-i geamul cu ciocul, în timp ce un țânțar bâzâia în gura mare.

Așa, așa! Ce mai pereche! Un țânțar și o musculiță de oțet! Aveți în comun doar bâzâitul și inutilitatea. Probabil v-ați cunoscut la discotecă, unde ați bâzâit ținându-vă de trompă, iar acum vă arătați în fața întregii lumi deșertăciunea.

Revenea la viața rece, distantă, albastră, cu adieri de veșnicie. Alături, încercându-se fosforecent, alte lumi colorate îl așteptau să-i ofere picătura de iubire, după care să se stingă, aidoma unor licurici plini de boli venerice.

Tresări. Cum stătea el așa, nehotărât îl furase somnul, iar acum nu mai știa sigur dacă cele de dinainte fuseseră aievea sau doar visase.

Dintr-odată, pasărea cu pene de aur sparse cu ciocul, năprasnic, geamul. Năvăli în camera lui, umplând-o de lumină, părea că însuși Soarele se hotărâse să-i facă o vizită. Lumina rece îl orbea. Abia atunci pricepu că pasărea cu pene de aur venise de fapt să-l condamne la veșnicie. Aceasta în primul rând. Pentru că, în momentul imediat următor, dintr-o singură mișcare, pasărea înhăță musculița de oțet, o ferfeniți în cioc, după care o aruncă undeva, jos, la coșul de gunoi al timpului, împlinindu-i astfel destinul.

2 aprilie 2006

Daniel GROSU

ȘTEFAN CEL MARE ȘI SFÂNT

Sărbătorirea în fiecare an a personalității lui Ștefan cel Mare și Snt constituie pentru noi, vasluieni, un imbold și o mândrie, deoarece marele voievod face parte din existența noastră și dă putere mersului nostru înainte. Această personalitate complexă simbolizează forța creatoare a poporului român în diverse domenii, cât și ideea luptei pentru păstrarea ființei statale. De altminteri, efigia domnitorului este omniprezentă pe meleagurile vasluiene și nu numai.

Vasluiul a intrat pentru totdeauna în cartea de aur a istoriei naționale prin eroicele fapte de vitejie săvârșite de oastea românească sub conducerea viteazului voievod, în memorabila bătălie de la Podul Înalt, din 10 ianuarie 1475, denumită de Nicolae Iorga **“Termopilele Românești”**, comparând această victorie cu cea a grecilor împotriva perșilor, iar istoricul C.C.Giurescu a apreciat-o **“drept cea mai mare biruință câștigată de creștini asupra turcilor până la asediul Vienei din 1683”**.

Ștefan cel Mare a fost, fără îndoială, cea mai puternică personalitate a românilor din secolul al XV-lea. El rămâne un model al poporului în slujba căruia și-a pus calitățile sale excepționale de organizator, diplomat și comandant de oști, cu urme adânci în istoria patriei noastre. Strălucita sa domnie s-a desfășurat într-o perioadă când amenințarea otomană era tot mai mare și impunea concentrarea tuturor eforturilor pentru apărarea libertății și independenței.

Marele voievod a înțeles just cerințele epocii și s-a sprijinit pe păturile de bază ale țării, iar în timpul domniei sale târgurile și satele vasluiene ca de altfel întreaga Moldovă, dobândesc o dezvoltare social-economică, politică și culturală deosebită, cunoscută în istoria civilizației românești sub numele de epoca ștefaniană.

Domnitorul considera Moldova o **Poartă a creștinătății** în scrisoarea circulară trimisă marilor puteri europene, la 25 ianuarie 1475: **“...Dacă această poartă va cădea, întreaga creștinătate va fi în mare primejdie...”**. Victoria de la Vaslui, ca și alte bătălii susținute de marele comandant au împiedicat expansiunea Islamului la nordul Dunării.

Pe plan intern, a inițiat măsuri menite să întărească puterea centrală și să contribuie la dezvoltarea economică, dar și la creșterea capacității de apărare a Moldovei – domnia sa fiind perioada de

apogeu a afirmării românilor în evul mediu. Marele voievod a poposit de nenumărate ori la Vaslui, unde avea curțile domnești, iar moșia târgului îi aparținea, ceea ce explică, în mare parte, de ce Vasluiul conservă cele mai multe legende referitoare la faptele domnitorului. De exemplu, cea legată de Movila lui Burcel, situată la 20 de km. de reședința județului, unde se organizează anual, ca și în alte locuri, manifestări culturale artistice.

De asemenea, acțiunile sale militare și politice aveau drept scop întărirea credinței ortodoxe, fiind un mare ctitor de biserici și mănăstiri, cărora le-a făcut numeroase danii. Amintim, pe lângă Putna și Voroneț și biserica Sfântul Ioan din Vaslui, construită doar în patru luni de zile (aprilie-septembrie 1490) așa cum relevă pisania de la intrarea în această ctitorie. Este demn de semnalat și faptul că, în fiecare zi, la vecernie, în mănăstirile de la Muntele Athos se pomenește numele binecredinciosului Ștefan, denumit și **“atlet al lui Hristos”** de biserica catolică.

A dominat istoria Moldovei aproape o jumătate de secol și fascinanta sa personalitate l-a determinat pe marele istoric Nicolae Iorga să-l caracterizeze cu următoarele cuvinte: **“Domn adevărat... Iubitor de Țară și Neam-Într-însul găsisse poporul român cea mai curată și deplină icoană a sufletului său...”** Cuvinte ce exprimă chintesența virtuților neamului românesc, aprecieri ce se află înscrise și pe statuia marelui voievod din centrul civic al urbei, operă a sculptorului ieșean Eftimie Bârleanu. Printr-o hotărâre a autorităților locale, începând cu anul 1997, Ștefan cel Mare și Sfânt a devenit patronul spiritual al județului Vaslui, efigia sa fiind emblematică în cadrul unor manifestări culturale și spirituale din acest colț de țară.

Așadar, faptele mărețe ale viteazului domnitor să fie un exemplu de virtute moral-creștină, de unitate, nu dezbinare, în momentele importante ale neamului românesc. Prin realizările sale în toate segmentele societății din vremea sa, realizări apreciate în țară și peste hotare, marele voievod a devenit, cu trecerea timpului, o veritabilă icoană a neamului.

Fie ca actele de vitejie ale sale să ne încălzească inimile și să ne dea încredere în viitor.

înv. **Melania Ionescu** - Școala nr. 8, Vaslui
prof. dr. **Nicolae Ionescu** - Liceul M. Kogălniceanu, Vaslui

Rezervații și monumente ale naturii de pe teritoriul județului Vaslui

Călătorind pe întreg teritoriul județului Vaslui, vizitând vestigii arhitectonice străvechi, cu zvon de legendă, pe care patina vremii și-a încrustat adânc urmele, nu rareori ai ocazia să întâlnești bătrâni sfioși care arătându-ți cu mândrie nedisimulată edificiile respective îți vor spune: „*E de pe timpul lui Ștefan cel Mare...*”. În ciuda secolelor care s-au scurs de atunci, faptele de arme ale marelui voievod Ștefan cel Mare trăiesc nealterate în conștiința oamenilor de pe aceste meleaguri, ele intrând deopotrivă în istorie și legendă.

Urmând șoseaua ce șerpuiește spre „dulcele târg al Ieșilor” întâlnim locuri pline de istorie, și este greu să nu ne amintim de impozantul deal „*Movila lui Burcel*”, loc istoric, legat de luptele lui Ștefan cel Mare pentru apărarea independenței Moldovei. Pe lângă calitatea de monument cu rezonanță istorică, de lăcaș spiritual, acesta se înscrie printre rezervațiile științifice, stepice, unice sau puține de acest gen în România, adăpostind numeroase specii pontice, submediteraneene.

Dacă am amintit de rezervația floristică „*Movila lui Burcel*”, nu putem să nu amintim și de **rezervația paleontologică „Nisipăria Hulubăț”** ce se află în apropierea orașului Vaslui, în care au fost găsite resturi ale unei faune de vertebrate și nevertebrate din Pleistocen. Pentru a preveni distrugerea prin exploatare a acestei zone de o mare valoare științifică ea a fost pusă sub ocrotire și declarată monument al naturii.

Unele dintre păduri, ca acelea de la Bălteni și Hârboanca, au fost declarate rezervații forestiere. În **pădurea de la Bălteni**, numită și „Dumbrava Bălteni” vegetează arbustul: *voiniceriu pitic* (*Evonymus nana*), relict glaciatic descoperit de botanistul I.C. Constantinescu în anul 1903. Pe lângă acest arbust declarat monument al naturii, mai vegetează și alte plante rare care trebuie amintite: *laleaua galbenă* (*Tulipa biebersteiniana*), *laleaua pestră* (*Fritillaria montana*), *stânjenelul* (*Iris graminea*), *ghioceii bogați* (*Leucojum aestivum*) și altele.

Pădurea Hârboanca situată pe dealul Brăhășoia, datorită complexului de factori orografici, pedoclimatici și antropici, reprezintă o colecție naturală de hibridi din cadrul genului *Quercus* (grupând numeroase specii de stejar și gorun), un centru tipic de hibridogeneză naturală de

mare importanță fitogeografică, utilizat în cercetările științifice de genetică și ameliorare forestieră.

O altă **rezervație forestieră și botanică** este cea de la **Bădeana**, care grupează numeroase specii de stejari și goruni, cât și multe elemente pontice - stânjenelul de stepă (*Iris pumila*), ghioceii (*Galanthus graecus*); pontico-submediteraneene – trandafir pitic (*Rosa gallica*) etc. La Seaca - Movileni, rezervația forestieră este importantă prin prezența gârniței (o specie de stejar) specie aflată la limita nordică a arealului.

Bogăția floristică, cât și semnificația fitogeografică a geofondului conferă **rezervației botanice „Coasta Rupturile Tanacu”** un caracter de unicatate, de tezaur informațional de mare valoare științifică, adăpostind numeroase elemente sudice: cârcelul (*Ephedra distachya*), tufa lemnoasă (*Caragana frutex*) ș.a. O altă rezervație care adăpostește un rest al vegetației primare este cea de lângă apropierea orașului Negrești, și anume „Fânațul de la Glodeni”, grupând specii rare pentru flora țării noastre și chiar necunoscute în altă parte a lumii: *Asperula moldavica* (o specie de sânziene).

Un valoros și bogat depozit de resturi fosile de vertebrate de la sfârșitul Pliocenului se află în **rezervația „Punctul fosilifer Mălușteni”**, multe dintre speciile descrise de aici fiind semnalate pentru prima oară în paleontologie.

Arborii seculari, declarați monumente ale naturii, sunt răspândiți pe tot teritoriul județului Vaslui, amintind **Plopul de la Rafaila, Plopul de la Tătărăni, Teiul de la Negrești, Stejarul de la Valea Teiului, Stejarul de la Valea Lohan, Stejarul lui Tolontal** de la Grumezoaia, grupul de **stejari de pe șoseaua Crasna-Huși**, de la **Dobrina** și de la **Bunești**.

Rezervațiile naturale și monumentele naturii din țara noastră, din câmpie și până pe crestele semețe ale Carpaților, reprezintă izvor nesecat de poezie, un factor activ de sensibilizare a omului care descoperă în vibrația de culori, parfum și gingășie, în grațiosul simbol al naturii, o oază de liniște și echilibru interior și trebuie cunoscute și ocrotite de fiecare iubitor al naturii indiferent de vârstă. Dragostea pentru frumos va trebui să facă din fiecare cetățean al României un iubitor și ocrotitor al naturii.

Victoria BLAJ

UNITATE ÎN DIVERSITATE

Uniunea Europeană dorește începând din anul 1950, prin semnarea “Declarației Schuman” să construiască o Europă puternică și nedivizată.

Integrarea țării noastre în Uniune nu presupune doar trecere mai ușoară a granițelor statelor membre, după cum gândește o mare parte a populației, dornică să ajungă să ocupe un loc de muncă într-o țară străină dezvoltată mai puternic pe plan economic și care apreciază munca. Integrarea aduce posibilitatea de a face cunoscut Europei, și de a-l situa pe un loc de cinste în literatura europeană, un poet ca Eminescu sau un critic ca George Călinescu. Ei au reprezentat și continuă să reprezinte, alături de mulți alții, literatura română.

Unitatea este reprezentată de toți oamenii cetățeni ai diferitelor state care colaborează pentru a crea un spațiu protejat și mai stabil. Astfel un cetățean turc privește ca un egal pe un român, un francez sau orice alt cetățean de altă naționalitate. Această unire este doar una la nivel diplomatic, ea având ca scop crearea unei forțe precum Statele Unite ale Americii. Nu înseamnă pierdere de identitate, de granițe. Marea Britanie, dacă a aderat, nu a renunțat la Shakespeare, precum nici Franța nu a renunțat la Victor Hugo, ci pur și simplu au făcut cunoscuți lumii, mult mai ușor, scriitorii de mare valoare ce trăiau în anonim pentru celelalte popoare.

Dealtfel ea duce și o luptă împotriva discriminărilor. Cum ar fi oprirea și amendarea interdicțiilor puse romilor sau a discriminărilor făcute datorită culorii sau a orientării sexuale.

Prin unire se poate duce o luptă mai puternică împotriva maladiilor rare, dezastrelor naturale și asta nu doar pe teritoriul Europei, ci și în afara ei. Astfel se pot strânge doctori renumiți pentru găsirea unui remediu în lupta împotriva virusului HIV sau al altora. Doar astfel se va putea ajunge la un progres mult mai rapid și la oprirea distrugerii mediului înconjurător și a pierderilor anuale, imense, de vieți omenești.

Totodată se lucrează foarte mult ca statele “rămase în urmă”, care au fost cel mai grav afectate de războaie și de regimurile de conducere, să ajungă la un nivel normal de viață al populației. Doar așa se poate crea un antidot

mai puternic împotriva “otrăvurilor” de zi cu zi din viața cetățeanului european. Atunci când se face apel la lupta împotriva drogurilor, sau împotriva traficului de ființe vii sau pentru protejarea naturii se strânge o masă mult mai mare de oameni, pentru că se poate comunica mult mai ușor. Așa englezul poate afla modul de viață al românului, cultura sa precum și frumusețea țării sale. Prin adoptarea monedei unice euro se va ajunge la o economie mai stabilă și mai puternică. Forța de muncă din țară, tineretul în special, nu va mai pleca în altă țară, ducând dorul casei și al familiei. Vor putea avea un loc de muncă la fel de bine plătit precum cel al unui italian, spaniol, belgian. Cu alte cuvinte îi va fi apreciată munca și va lucra pentru țară.

George Călinescu a scris “Istoria literaturii române...” o lucrare colosală ca valoare pentru literatura română din acea perioadă și de acum. Interesant ar fi fost cum ar fi gândit el despre această aderare și dacă s-ar fi încumetat să facă o “Istorie literară a Uniunii Europene în care să cuprindă măcar principalii scriitori ai țărilor membre, unde l-ar fi situat atunci pe Eminescu din punct de vedere valoric.

Prin aderare, Eminescu devine egalul lui Shakespeare însă doar la creație și la locul ocupat în literatura celor două țări. Dealtfel, primul pas făcut spre integrare în diversitatea Europei a fost făcut încă de la formarea statelor românești. Dacă nu la nivel militar, economic, de conducere, atunci la nivel cultural printr-un Dimitrie Cantemir sau Brâncuși, care este extrem de apreciat în alte țări. Doar așa vom putea face cunoscute bogățiile țării, să arătăm europenilor ingeniozitatea românului, care este la fel de măreață precum a oricărui alt cetățean deja membru.

România este o țară deosebită cu niște cetățeni deosebiți. Însă reprezintă o piesă de puzzle, ce-i drept una imaginară. Nu va dura mult și ortodoxismul, catolicismul, protestantismul toate se vor uni într-o singură credință. Căci Dumnezeu e unul indiferent că i se spune Budha, Iehova, sau Alah. Precum și Europa este una, indiferent că regiunile sale se numesc România, Belgia sau Anglia.

Crețu Ionuț Cristian, cls. a XII-a, Liceul Emil Racoviță (prof. Daniel Dragomirescu)

Premiul I la *Concursul de eseuri în limba română, “Unitate în diversitate”, 9 mai 2006*

El este crucea noastră de lumină

Astă noapte n-am pus geană pe geană și, urmărind cum ora își deapănă firul, am avut o revelație: se făcea că eu urma să împlinesc nu "50" de ani, ci "156", că nu mă născusem pe 11 mai 1956, ci pe 15 ianuarie 1850. Dar dacă e așa, înseamnă că duminică e deja ziua mea, și implicit, a fiecăruia dintre dumneavoastră: "Ziua spiritului liber, fiindcă de la 15 ianuarie 1850 am învățat să gândim și să vorbim altfel. 15 ianuarie este ziua românilor, pentru că este ziua lui Mihai Eminescu, poetul nostru "de dulce suferință". Este al nostru, fiindcă ne-a fost dat, iar el ne-a ales pe noi, să ne mântuiască de rău și de urât. Ne-a iubit simplitatea nevinovată de doină și de baladă și îndârjirea inconștientă de voievozi și de haiduci.

Fericit, copilul care, ca Eminescu, a colindat pădurile și s-a jucat cu raza stelei ce a murit.

Fericit bărbatul care, ca Eminescu, s-a întors cu dor în poarta casei părintești și a iubit cu patimă femeia.

Fericită femeia care, ca Veronica, s-a lăsat iubită de Eminescu.

Fericit este pântecul care v-a purtat și laptele pe care l-ați supt, dar mai fericiți aceia care-l iubesc pe Eminescu și-i cunosc cuvântul.

Zaratustra grăia că, odată, demult, oamenii i-au cerut lui Dumnezeu să li se arate; altfel nu vor mai crede în el. În marea lui iubire, dar și din slăbiciune sufletească față de copiii lui, Dumnezeu a coborât din muntele cel sfânt al lui. Când l-au vzut, oamenii nu l-au plăcut; au spus că este om ca și dânșii și l-au ucis cu pietre.

Astăzi, ca și atunci, mulți sunt aceia care aruncă o piatră spre locul unde Dumnezeu l-a pus pe fiul său. Neavând un loc al lor, ei îl vor pe acela pe care creatorul l-a ales pentru poet. Și astăzi vedem cum mulți strigă "Baraba!!!".

Faceți loc în sufletele voastre lui Eminescu, fiindcă el este în tot ceea ce Dumnezeu a înveșnicit. Fie că vrem, fie că nu, el este în fiecare din noi, născuți ori nenăscuți.

El este crucea noastră de lumină...

15 ian. 2006 Vaslui

Brândușa DOBRIȚĂ

Părți de vorbire

Eu-substantiv, tu-substantiv,
Aveam și-articol și-adjectiv...
Eram ingenuu, imberb
Când m-a rănit perfid un verb.
Mă rog la zeul Olimp
Să redevin adverb de timp
Dar prepoziții și conjuncții,
Deși-ar putea lega și munții
Chiar și dușmanii otrăviți,
Pe noi ne țin tot despărțiți.
Absent la ultimele lecții,
Mai sânt rămas pe interjecții.

Petruș ANDREI

Fluturile

Fluture, fluture!
Porți pe-aripioare
Atâta soare,
Dulce culoare,
Cât nu are o floare?
Eu ți-am cerut,
Cu împrumut,
Să-mi dai o clipă
De pe-o aripă,
O rază vreu
Din curcubeu!
În palma mea,
De vei ședeă,
N-am să te strâng,
Zborul să-ți frâng,
Doar cu-o privire
Să-ți dau binețe,
Ochii să-mi bucur
De frumusețe!

Constantin CLISU

Crepusulul de toamnă

Trecură-amoruri, jocuri și ospete,
Adio haz, bine-ai venit, tristețe!
Uitată fie larma de afară
În maci culeși din lanul de seară.

Trecură-n goană clipele furate,
În vis de aur năruind palate.
O geană de lumină-n zare piere
Și văd, pe sub crepusculul de miere,

Cum, zâmbitor, în toamna cea târzie,
Morfeu, la sânu-i, tainic mă îmbie.
Câmpii de crini deasupra-mi să răsară
Albind în zări Luceafărul de seară.

Petruș ANDREI

Din nou

La umbra nukului bătrân
Din lume iarăși astăzi vin.
Și vreau să stau, să-mi amintesc
De jocul meu copilăresc.

Atunci când mă jucam sub nuc
Cu o păpușă, făcută de un bunic
Și nu știam nimic din ce-o să fie
Căci anii trec, și a trecut și-a mea copilărie.

Sunt tristă după ani, și-mi pare rău,
Că viața trece și-o să trec și eu.
Așa cum a trecut, copilăria mea
Și voi rămâne-n lume numai cu amintirea.

De ce nu pot să fac timpul să se întoarcă
Să retrăiesc din nou, acea frumoasă joacă
Și să alerg din nou, prin ploaie și prin vânt
Însă acum mă-ntorc, la umbra nukului și plâng.

Vreau să refac din nou acea păpușă,
Din cârpe, mânjită cu cenușă
Așa cum bunicuțul meu, o refăcea
Iar nepoțica lui, într-una o strica.

Să stau din nou la umbra acestui nuc
Bătrân și rupt, de ploaie și de vânt,
Iar păpușica mea de cârpe refăcută
Să-mi amintească iarăși de vârsta mea pierdută.

Luminița SCOTNOTIS**CU TOȚII AU DE MÂNCARE**

Într-o seară un șoricel
Înfometat și mititel
Încerca să se găndească
De mâncare, să găsească.
Fiindcă a fost în debara
De unde mânca cândva,
Debaraua era plină
Mirosea așa de bine
Dar toate erau băgate
În borcane astupate.
Și de aceea șoricelul
Era flămând mititelul.
Chinuit de două zile
Să găsească un colț de pâine
A plecat din debara, trist
Nu fericit cum pleca cândva.
Dar ce credeți, dintr-o dată
Dumnezeu îi dă o șansă.
Fiindcă era sărbătoare
I-a mirosit a mâncare

Și merge-n bucătărie
Unde mirosea prea bine.
Ce credeți, ce a găsit?
De toate tot ce a dorit.
Cașcaval, brânză, pâinică
Să mănânce, mititelul
Ca să-și regăsească felul
Jucăuș și fericit
Nu flămând și chinuit.
Dar, când masa a urcat-o
Tom motanul, împelițatul
Stătea fericit la pândă
Pe șoricel, să-l prindă.
Ce să facă un șoricel
Așa flămând și mititel
Și fără vlagă în el.
Se strecoară după pat
Și fuge după dulap,
Mai rabdă un pic de foame
Dar când motanul adoarme

N-o să mai rabde de foame.
S-a urcat rapid pe masă
S-a înfruptat din brânza rasă
Și-a cărat și sub dulap
Să mai aibă de mâncat
Asta i-a trecut prin cap
Fiindcă era sărbătoare,
Nu va suferi de foame.

Tom și el înfometat
Supărat și îngâmfat
De șoricel, a uitat.
S-a urcat rapid pe masă
Și-a mâncat și-a tot mâncat
Până când s-a săturat,
Fiindcă era sărbătoare
Și toți au azi de mâncare
Și așa s-au săturat,
După care s-au culcat.

Luminița SCOTNOTIS**ALTARUL MEU CU TÂMPLA PÂNGĂRITĂ**

Altarul meu cu tâmpla pângărită
Credința mea și ruga mea de seară,
Lumina mea dintr-un crâmpei de ceară,
Tu încă mă mai duci într-o ispită.

Biserica de ape înghițită,
În plină zi și-n noapți cu lună plină,
Înconjurată de-o lună plină,
Mi te arăți în unde asfințită.

Atunci, din ape, când și când, răzbate
Câte-o bătaie și ea istovită
Pentru-amintiri demult înmormântate.

Nisipul vremii trece ca prin sită,
Doar aurul mai are greutate
Într-un târziu de vârstă obosită.

Petruș ANDREI

DIN SUMAR:

LA MULȚI ANI DOMNULE TEODOR PRACSIU / 3

UN CAVALER AL UMORULUI / 3

TEODOR PRACSIU - VOVAȚIA FRUMOASEI DĂRUIRI / 5

TEODOR PRACSIU / 8

CENTENARUL UNEI BIBLIOTECI / 12

NICOLAE IONESCU / 12

ARHIVELE SECRETE, SECRETELE ARHIVELOR / 13

CONSTANTIN CLISU / 14

ÎN CALEA VÂNTURILOR / 15

BASTARDUL / 16

PRIMĂVARA TÂRZIE A UNUI POET / 17

VICTORIA BLAJ / 20

PETRUȘ ANDREI / 22

MIEREA CUVÂNTULUI / 23

ALEXANDRU POAMĂ / 26

O EXEGEZĂ DE REFERINȚĂ / 30

CORALA FANTASIA A ÎMPLINIT 10 ANI / 31

ION GHEORGHE PRICOP / 33

PASĂREA CU PENE DE AUR / 34

ȘTEFAN CEL MARE ȘI SFÂNT / 35

REZERVAȚII ȘI MONUMENTE ALE NATURII DE PE TERITORIUL JUDEȚULUI
VASLUI / 36

UNITATE ÎN DIVERSITATE / 37

EL ESTE CRUCEA NOASTRĂ DE LUMINĂ / 38